

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 347/2013,

annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013,

Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission delegoitu asetukset (EU) N:o 1391/2013, annettu 14 päivänä lokakuuta 2013	L 349	28	21.12.2013
► <u>M2</u>	Komission delegoitu asetukset (EU) 2016/89, annettu 18 päivänä marraskuuta 2015	L 19	1	27.1.2016
► <u>M3</u>	Komission delegoitu asetukset (EU) 2018/540, annettu 23 päivänä marraskuuta 2017	L 90	38	6.4.2018
► <u>M4</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/942, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019	L 158	22	14.6.2019
► <u>M5</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019	L 158	54	14.6.2019
► <u>M6</u>	Komission delegoitu asetukset (EU) 2020/389, annettu 31 päivänä lokakuuta 2019	L 74	1	11.3.2020

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU)
N:o 347/2013,**

annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013,

Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan suuntaviivat liitteessä I määriteltyjen Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden, jäljempänä ”energiainfrastruktuurien ensisijaiset käytävät ja alueet”, viiveetöntä kehittämistä ja yhteentoimivuutta varten.

2. Erityisesti tässä asetuksessa

- a) käsitellään sellaisten yhteistä etua koskevien hankkeiden yksilöintiä, jotka ovat välttämättömiä ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi ja jotka kuuluvat liitteessä II määriteltyihin sähkön, kaasun, öljyn ja hiilidioksidin energiainfrastruktuuriluokkiin, jäljempänä ”energiainfrastruktuuriluokat”;
- b) helpotetaan yhteistä etua koskevien hankkeiden viiveetöntä toteuttamista järjestämällä, koordinoimalla entistä tiiviimmin ja nopeuttamalla lupaprosesseja ja parantamalla yleisön osallistumista;
- c) vahvistetaan rajat ylittävää kustannusten jakamista ja riskisidonnaisia kannustimia koskevat säännöt ja ohjeistus yhteistä etua koskevia hankkeita varten;
- d) määritetään ehdot, joilla yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea.

2 artikla

Määritelmät

Direktiiveissä 2009/28/EY, 2009/72/EY ja 2009/73/EY sekä asetuksissa (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 vahvistettujen määritelmien lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) ”energiainfrastruktuurilla” kaikkia fyysisiä laitteita tai laitoksia, jotka kuuluvat energiainfrastruktuuriluokkiin ja jotka sijaitsevat unionin alueella tai yhdistävät unionin ja yhden tai useamman kolmannen maan;

▼B

- 2) ”kattavalla päätöksellä” jäsenvaltion yhden tai useamman viranomaisen, tuomioistuimia lukuun ottamatta, tekemää päätöstä tai tekemien päätösten sarjaa, jolla määritetään, voidaanko hankkeen toteuttajalle myöntää lupa energiainfrastruktuurin rakentamiseen hankkeen toteuttamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hallinnollisen muutoksenhakumenettelyn yhteydessä tehtävien päätösten soveltamista;
- 3) ”hankkeella” yhtä tai useampaa energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvaa johtoa, putkijohtoa, laitosta, laitetta tai laitteistoa;
- 4) ”yhteistä etua koskevalla hankkeella” hanketta, joka on välttämätön liitteessä I määriteltyjen energiainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi ja joka kuuluu 3 artiklassa tarkoitettuun unionin luetteloon yhteistä etua koskevista hankkeista;
- 5) ”energiainfrastruktuurin pullonkaulalla” energijärjestelmän fyysisten virtojen rajoitusta, jonka syynä on riittämätön siirtokapasiteetti, mukaan lukien infrastruktuurin puuttuminen;
- 6) ”hankkeen toteuttajalla” yhtä seuraavista:
 - a) siirtoverkonhaltijaa tai jakeluverkonhaltijaa tai muuta verkonhaltijaa tai sijoittajaa, joka kehittää yhteistä etua koskevaa hanketta;
 - b) silloin, kun siirtoverkonhaltijoita, jakeluverkonhaltijoita, muita verkonhaltijoita tai sijoittajia on useita tai niistä on muodostettu ryhmittymä, yksikköä, jolla on oikeushenkilön asema sovellettavan kansallisen oikeuden mukaisesti ja joka on nimetty näiden osapuolten välisessä sopimusjärjestelyssä ja jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia ja ottaa taloudellisia vastuuta sopimusjärjestelyn osapuolten puolesta;
- 7) ”älykkäällä verkolla” sähköverkkoa, jossa voidaan ottaa kustannustehokkaalla tavalla huomioon kaikkien siihen liitettyjen käyttäjien – tuottajien ja kuluttajien sekä niiden, jotka ovat sekä tuottajia että kuluttajia – käyttötottumukset ja toiminta siten, että voidaan varmistaa taloudellisesti tehokkaat ja kestävät energijärjestelmät, joissa hävikki on vähäistä ja laatu, toimitusvarmuus ja turvallisuus ovat korkeatasoisia;
- 8) ”töillä” osien, järjestelmien ja palvelujen, mukaan lukien ohjelmistot, ostoa, hankintaa ja käyttöönottoa sekä hankkeeseen liittyvien kehittämis-, rakennus- ja asennustöiden toteuttamista, laitteistojen vastaanottoa ja hankkeen käynnistämistä;
- 9) ”tutkimuksilla” hankkeen toteuttamisen valmistelemiseksi tarvittavia toimia, mukaan lukien valmistelevat tutkimukset, toteutettavuustutkimukset, arvioinnit, testit ja validointitutkimukset, mukaan lukien ohjelmistot, sekä muut tekniset tukitoimet tai ennakolta toteutettavat toimet, joita tarvitaan hankkeen suunnittelussa ja kehittämisessä ja hankkeen rahoitusta koskevien päätösten tekemisessä; näitä ovat esimerkiksi kohteiden tutkiminen ja rahoitusjärjestelyn valmistelu;

▼B

- 10) ”kansallisella sääntelyviranomaisella” direktiivin 2009/72/EY 35 artiklan 1 kohdan tai direktiivin 2009/73/EY 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyä kansallista sääntelyviranomaista;
- 11) ”käyttöönnotolla” prosessia, jossa hanke saatetaan käyttökuntoon sen jälkeen, kun se on rakennettu.

II LUKU

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVAT HANKKEET

3 artikla

Unionin luettelo yhteistä etua koskevista hankkeista

1. Tällä asetuksella perustetaan kaksitoista liitteessä III olevassa 1 kohdassa määriteltyä alueellista ryhmää, jäljempänä ”ryhmä”. Kunkin ryhmän jäsenyys määritetään kunkin liitteessä I määritellyn ensisijaisen käytävän ja alueen ja niiden kattaman maantieteellisen alueen pohjalta. Ryhmässä päätöksentekovaltaa käyttävät jäsenvaltiot ja komissio, kyseisissä asiayhteyksissä jäljempänä ”ryhmän päätöksentekuelin”.

2. Kukin ryhmä hyväksyy oman työjärjestyksensä ottaen huomioon liitteen III säännökset.

3. Kunkin ryhmän päätöksentekuelin hyväksyy ehdotetuista yhteistä etua koskevista hankkeista alueellisen luettelon, joka laaditaan liitteessä III olevassa 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen sen mukaan, miten kukin hanke edistää energainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamista ja täyttävätkö hankkeet 4 artiklassa säädetyt arviointiperusteet.

Kun ryhmä laatii alueellisen luettelonsa,

a) kullekin yksittäiselle ehdotukselle yhteistä etua koskevaksi hankkeeksi on saatava niiden jäsenvaltioiden hyväksyntä, joiden alueeseen hanke liittyy, ja jos jäsenvaltio päättää olla antamatta hyväksyntäänsä, sen on perusteltava päätöksensä kyseiselle ryhmälle;

b) sen on otettava huomioon komission neuvot, joiden tavoitteena on varmistaa, että yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaismäärä on hallittavissa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 16 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan unionin luettelo yhteistä etua koskevista hankkeista, jäljempänä ”unionin luettelo”, jollei Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 172 artiklan toisesta kohdasta muuta johdu. Unionin luettelon on oltava tämän asetuksen liitteen muodossa.

Komissio varmistaa valtaansa käyttäessään, että unionin luettelo vahvistetaan joka toinen vuosi ryhmien päätöksentekuelinten liitteessä III olevan 1 kohdan 2 alakohdan mukaisesti hyväksymien alueellisten luetteloiden pohjalta tämän artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Ensimmäinen luettelo hyväksytään viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2013.

▼B

5. Hyväksyessään alueellisten luetteloiden pohjalta unionin luettelon komissio

- a) varmistaa, että siihen sisällytetään ainoastaan 4 artiklassa tarkoitetut arviointiperusteet täytettäviä hankkeita;
- b) varmistaa alueiden välisen johdonmukaisuuden ottaen huomioon liitteessä III olevassa 2 kohdan 12 alakohdassa tarkoitetun energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä ”virasto”, lausunnon;
- c) ottaa huomioon liitteessä III olevassa 2 kohdan 9 alakohdassa tarkoitetut jäsenvaltioiden lausunnot; ja
- d) pyrkii varmistamaan, että yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaismäärä unionin luettelossa on hallittavissa.

6. Yhteistä etua koskevista hankkeista, jotka on sisällytetty unionin luetteloon tämän artiklan 4 kohdan nojalla, tulee erottamaton osa asetusten (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 12 artiklassa tarkoitettuja alueellisia investointisuunnitelmia ja direktiivien 2009/72/EY ja 2009/73/EY 22 artiklassa tarkoitettuja kansallisia kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia ja tarvittaessa muita asiaa koskevia kansallisia infrastruktuurisuunnitelmia. Kyseiset hankkeet on asetettava näissä suunnitelmissa tärkeysjärjestyksessä korkeimpaan mahdolliseen asemaan.

4 artikla

Yhteistä etua koskevien hankkeiden arviointiperusteet

1. Yhteistä etua koskevien hankkeiden on täytettävä seuraavat yleiset arviointiperusteet:

- a) hanke on välttämätön vähintään yhden energiainfrastruktuurien ensisijaisen käytävän ja alueen toteuttamiseksi;
- b) hankkeen mahdolliset kokonaishyödyt, jotka on arvioitu 2 kohdassa säädettyjen erityisten arviointiperusteiden mukaisesti, ovat sen kustannuksia suuremmat, myös pidemmällä aikavälillä; ja
- c) hanke täyttää jonkin seuraavista kriteereistä:
 - i) koskee suoraan vähintään kahta jäsenvaltiota ylittämällä kahden tai useamman jäsenvaltion rajan;
 - ii) sijaitsee yhden jäsenvaltion alueella, ja sillä on liitteessä IV olevassa 1 kohdassa määritelty merkittävä rajat ylittävä vaikutus;
 - iii) ylittää vähintään yhden jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan rajan.

2. Eri energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluviin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin sovelletaan seuraavia erityisiä arviointiperusteita:

- a) liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien sähkön siirto- ja varastointihankkeiden on edistettävä merkittävästi vähintään yhtä seuraavista erityistavoitteista:
 - i) markkinoiden yhdentyminen, muun muassa vähintään yhden jäsenvaltion eristyneisyyden poistaminen ja energiainfrastruktuurin pullonkaulojen vähentäminen, kilpailu ja järjestelmän joustavuus;

▼B

- ii) kestävyys, muun muassa uusiutuvista lähteistä tuotetun energian liittäminen verkkoon ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan tuotannon siirtäminen suuriin kulutuskeskuksiin ja varastointipaikoille;
 - iii) toimitusvarmuus, muun muassa yhteentoimivuus, asianmukaiset yhteenliitännät ja järjestelmän turvallinen ja luotettava toiminta;
- b) liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien kaasuhankeiden on edistettävä merkittävästi vähintään yhtä seuraavista erityistavoitteista:
 - i) markkinoiden yhdentyminen, muun muassa vähintään yhden jäsenvaltion eristyneisyyden poistaminen ja energiainfrastruktuurin pullonkaulojen vähentäminen, yhteentoimivuus ja järjestelmän joustavuus;
 - ii) toimitusvarmuus, muun muassa asianmukaiset yhteenliitännät ja toimituslähteiden, toimittajien ja reittien monipuolistaminen;
 - iii) kilpailu, muun muassa toimituslähteiden, toimittajien ja reittien monipuolistaminen;
 - iv) kestävyys, muun muassa päästöjen vähentäminen, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan jaksoittaisen tuotannon tukeminen ja uusiutuvan kaasun käyttöönoton lisääminen;
- c) liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun energiainfrastruktuuriluokkaan kuuluvien älykkään sähköverkon hankkeiden on edistettävä merkittävästi kaikkia seuraavia erityistavoitteita:
 - i) verkon käyttäjien integrointi ja osallisuus uusiin teknisiin vaatimuksiin sähkötoimitustensa ja -kysyntänsä osalta;
 - ii) sähkönsiirron ja jakelun tehokkuus ja yhteentoimivuus verkon päivittäisessä toiminnassa;
 - iii) verkon turvallisuus, verkonohjaus ja toimitusten laatu;
 - iv) tulevien kustannustehokkaiden verkkoinvestointien optimoitu suunnittelu;
 - v) markkinoiden toiminta ja kuluttajapalvelut;
 - vi) käyttäjien osallistuminen oman energiankäyttönsä hallintaan;
- d) liitteessä II olevassa 3 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien öljynsiirtohankeiden on edistettävä merkittävästi kaikkia seuraavia erityistavoitteita:
 - i) toimitusvarmuus vähentämällä riippuvuutta yhdestä toimituslähteestä tai -reitistä;
 - ii) resurssien tehokas ja kestävä käyttö lieventämällä ympäristöriskejä;
 - iii) yhteentoimivuus;

▼B

e) liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien hiilidioksidinsiirtohankeiden on edistettävä merkittävästi kaikkia seuraavia erityistavoitteita:

- i) hiilidioksidipäästöjen välttäminen sekä energian toimitusvarmuuden ylläpitäminen;
- ii) hiilidioksidinsiirron häiriönsiedon ja turvallisuuden parantaminen;
- iii) resurssien tehokas käyttö mahdollistamalla useiden hiilidioksidilähteiden ja varastointipaikkojen liittäminen yhteisen infrastruktuurin kautta ja minimoimalla ympäristöön kohdistuva rasite ja ympäristöriskit.

3. Liitteessä II olevassa 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin energiainfrastruktuuriluokkiin kuuluvien hankkeiden osalta tässä artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan liitteessä IV olevassa 2–5 kohdassa esitettyjen indikaattoreiden pohjalta.

4. Helpottaakseen kaikkien niiden hankkeiden arviointia, joita voitaisiin pitää yhteistä etua koskevin hankkeina ja jotka voitaisiin sisällyttää alueelliseen luetteloon, kunkin ryhmän on arvioitava läpinäkyvästi ja puolueettomasti, miten kukin hanke vaikuttaa saman ensisijaisen käytävän tai alueen toteuttamiseen. Kunkin ryhmän on määritettävä arviointimenetelmänsä sen mukaan, miten hanke kaiken kaikkiaan edistää 2 kohdassa tarkoitettuja tavoitteita, ja hankkeet on arvioinnin perusteella asetettava paremmuusjärjestykseen ryhmän sisäistä käyttöä varten. Alueelliseen luetteloon tai unionin luetteloon ei saa sisältyä minkäänlaista paremmuusjärjestystä, eikä paremmuusjärjestystä saa käyttää myöhempiin tarkoituksiin lukuun ottamatta liitteessä III olevassa 2 kohdan 14 alakohdassa kuvattuja tarkoituksia.

Kunkin ryhmän on hankkeita arvioidessaan kiinnitettävä asianmukaista huomiota myös seuraaviin seikkoihin:

- a) kunkin ehdotetun hankkeen kiireellisyys markkinoiden yhdentymistä, muun muassa vähintään yhden jäsenvaltion eristyneisyyden poistamista, sekä kilpailua, kestävyyttä ja toimitusvarmuutta koskevien unionin energiapoliittisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta;
- b) niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, joita kukin hanke koskee, sekä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistaminen hankkeille, joihin osallistuu reuna-alueiden jäsenvaltioita;
- c) kunkin hankkeen vaikutus alueelliseen yhteenkuuluvuuteen, ja
- d) hankkeen täydentävyys muihin ehdotettuihin hankkeisiin nähden.

Liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun energiainfrastruktuuriluokkaan kuuluvien älykkäiden verkkojen hankkeiden osalta on asetettava paremmuusjärjestykseen hankkeet, jotka vaikuttavat kahteen samaan jäsenvaltioon, ja otettava asianmukaisesti huomioon myös hankkeen vaikutuspiiriin kuuluvien käyttäjien määrä, vuotuinen energiankulutus sekä sellaisista energiavaroista peräisin olevan tuotannon osuus näiden käyttäjien kattamalla alueella, joita ei voida säätää kysynnän mukaan.

5 artikla

Toteutus ja seuranta

1. Hankkeen toteuttajien on laadittava yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamissuunnitelma, johon sisältyy aikataulu kutakin seuraavaa varten:

- a) toteutettavuus- ja suunnittelututkimukset;

▼B

b) kansallisen sääntelyviranomaisen tai muun asianomaisen viranomaisen hyväksyntä;

c) rakentaminen ja käyttöönotto;

d) 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu lupaprosessin aikataulu.

2. Siirtoverkonhaltijoiden, jakeluverkonhaltijoiden ja muiden verkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä alueellaan sijaitsevien yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämisen helpottamiseksi.

3. Viraston ja asianomaisten ryhmien on seurattava yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamisessa saavutettua edistystä ja tarvittaessa annettava suosituksia niiden toteuttamisen helpottamiseksi. Ryhmät voivat pyytää, että lisätietoja toimitetaan 4, 5 ja 6 kohdan mukaisesti, järjestää kokouksia asianomaisten osapuolten kanssa ja kehottaa komissiota varmentamaan annetut tiedot paikan päällä.

4. Hankkeen toteuttajien on esitettävä vuosikertomus kustakin liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvasta hankkeesta joko 8 artiklassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle, virastolle, tai, kustakin liitteessä II olevassa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvasta hankkeesta, asianomaiselle ryhmälle, kunkin vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä sen vuoden jälkeen, jona yhteistä etua koskeva hanke on sisällytetty unionin luetteloon 3 artiklan nojalla. Kertomuksessa on kuvattava yksityiskohtaisesti seuraavia seikkoja:

a) hankkeen kehittämisessä, rakentamisessa ja käyttöönotossa saavutettu edistys, erityisesti lupa- ja kuulemismenettelyjen osalta;

b) tarvittaessa viivästykset suhteessa toteuttamissuunnitelmaan, tällaisten viivästysten syyt ja tiedot muista ilmenneistä vaikeuksista;

c) tarvittaessa tarkistettu suunnitelma viivästysten ratkaisemiseksi.

5. Viraston on toimitettava ryhmille kolmen kuukauden kuluessa tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen vuosikertomusten vastaanottamisesta liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvista yhteistä etua koskevista hankkeista yhteenvetokertomus, jossa arvioidaan saavutettua edistystä ja annetaan tarvittaessa suosituksia viivästysten ja ilmenneiden vaikeuksien ratkaisemiseksi. Asetuksen (EY) N:o 713/2009 6 artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti yhteenvetokertomuksessa on arvioitava myös unionin laajuisten verkon kehittämissuunnitelmien täytäntöönpanon johdonmukaisuutta suhteessa energianinfrastruktuurien ensisijaisiin käytäviin ja alueisiin.

6. Jäljempänä 8 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on raportoitava joka vuosi asianomaiselle ryhmälle alueellaan sijaitsevien yhteistä etua koskevien hankkeiden edistymisestä ja tarvittaessa niiden toteuttamisessa lupaprosessien osalta tapahtuneista viivästyksistä sekä tällaisten viivästysten syistä.

▼B

7. Jos yhteistä etua koskevan hankkeen käyttöönotto viivästyy toteuttamissuunnitelmaan verrattuna sellaisista muista kuin pakottavista syistä, joihin hankkeen toteuttaja ei voi vaikuttaa,

- a) siltä osin kuin direktiivien 2009/72/EY ja 2009/73/EY 22 artiklan 7 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovelletaan kansallisten lakien mukaisesti, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että investointi toteutetaan;
- b) tapauksissa, joissa a alakohdan mukaisia kansallisten sääntelyviranomaisten toimenpiteitä ei sovelleta, hankkeen toteuttajan on valittava kolmas osapuoli rahoittamaan tai rakentamaan hanke kokonaan tai osittain. Hankkeen toteuttajan on tehtävä näin, ennen kuin viivästys toteuttamissuunnitelman mukaiseen käyttöönottopäivään verrattuna on yli kaksi vuotta;
- c) tapauksissa, joissa kolmatta osapuolta ei valita b alakohdan mukaisesti, jäsenvaltio tai, kun jäsenvaltio on niin säätänyt, kansallinen sääntelyviranomainen voi kahden kuukauden kuluessa b alakohdassa tarkoitettun määräajan päättymisestä nimetä kolmannen osapuolen rahoittamaan tai rakentamaan hanke, ja hankkeen toteuttajan on hyväksyttävä tämä;
- d) tapauksissa, joissa viivästys toteuttamissuunnitelman mukaiseen käyttöönottopäivään verrattuna on yli kaksi vuotta ja kaksi kuukautta, komissio voi asianomaisten jäsenvaltioiden hyväksynnän saatuaan ja niiden tehdessä täysimääräisesti yhteistyötä julkaista kaikille selkälaisille kolmansille osapuolille, joista voi tulla hankkeen toteuttajia, avoimen ehdotuspyynnön hankkeen toteuttamiseksi sovitun aikataulun mukaisesti;
- e) sovellettaessa c tai d alakohtaa verkonhaltijan, jonka alueella investointi sijaitsee, on annettava toteuttaville verkonhaltijoille tai sijoittajille tai kolmannelle osapuolelle kaikki investoinnin toteuttamisessa tarvittavat tiedot, liitettävä uudet energiavarat siirtoverkkoon ja tehtävä yleensäkin parhaansa helpottaakseen investoinnin toteuttamista sekä yhteistä etua koskevan hankkeen turvallista, luotettavaa ja tehokasta toimintaa ja ylläpitoa.

8. Yhteistä etua koskeva hanke voidaan poistaa unionin luettelosta 3 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, jos sen sisällyttäminen kyseiseen luetteloon perustui väärin tietoihin, joilla oli ratkaiseva vaikutus kyseiseen sisällyttämiseen, tai jos hanke ei ole unionin oikeuden mukainen.

9. Hankkeet, jotka eivät enää ole unionin luettelossa, menettävät kaikki tästä asetuksesta johtuvat yhteistä etua koskevan hankkeen asemaan liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Hanke, joka ei enää ole unionin luettelossa mutta jota koskevat hakemusasiakirjat toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt tarkastelua varten, säilyttää kuitenkin III luvusta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, paitsi jos hanke ei enää ole luettelossa 8 kohdassa tarkoitetuista syistä.

10. Tämä artikla ei vaikuta sellaiseen yhteistä etua koskevalle hankkeelle myönnettyyn unionin rahoitustukeen, joka on myönnetty ennen hankkeen poistamista unionin luettelosta.

▼B

6 artikla

Eurooppalaiset koordinaattorit

1. Kun yhteistä etua koskevassa hankkeessa ilmenee huomattavia toteuttamisvaikeuksia, komissio voi asianomaisten jäsenvaltioiden suostumuksella nimetä eurooppalaisen koordinaattorin enintään yhden vuoden kaudeksi, joka voidaan uusia kahdesti.
2. Eurooppalaisen koordinaattorin on
 - a) edistettävä hankkeita, joita varten hänet on nimetty eurooppalaiseksi koordinaattoriksi, sekä rajat ylittävää vuoropuhelua hankkeen toteuttajien ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien välillä;
 - b) avustettava tarpeen mukaan kaikkia osapuolia asianomaisten sidosryhmien kuulemisessa ja tarvittavien lupien saamisessa hankkeille;
 - c) tarvittaessa annettava hankkeen toteuttajille neuvoja hankkeen rahoituksesta;
 - d) varmistettava, että asianomaiset jäsenvaltiot antavat asianmukaista tukea ja strategista ohjausta hankkeiden valmistelua ja toteutusta varten;
 - e) toimitettava komissiolle vuosittain ja tarvittaessa toimeksiantonsa päättyessä kertomus hankkeiden edistymisestä sekä kaikista vaikeuksista ja esteistä, jotka voivat merkittävästi viivästyttää hankkeen (hankkeiden) käyttöönottopäivää. Komissio toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja asianomaisille ryhmille.
3. Eurooppalainen koordinaattori valitaan sen perusteella, miten paljon kokemusta hänellä on erityistehtävistä, jotka hänelle annetaan kyseessä olevien hankkeiden osalta.
4. Eurooppalaisen koordinaattorin nimeämispäätöksessä esitetään tehtävämääritys, johon sisältyvät toimeksiannon kesto, erityistehtävät ja niihin liittyvät määräajat sekä noudatettavat menetelmät. Koordinointitoimien on oltava oikeassa suhteessa hankkeiden monimutkaisuuteen ja arvioituihin kustannuksiin.
5. Asianomaisten jäsenvaltioiden on toimittava täysin yhteistyössä eurooppalaisen koordinaattorin kanssa hänen toteuttaessaan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tehtäviään.

III LUKU

LUPIEN MYÖNTÄMINEN JA YLEISÖN OSALLISTUMINEN

7 artikla

Yhteistä etua koskevien hankkeiden ensisijainen asema

1. Unionin luettelon hyväksymisellä vahvistetaan lupaprosessissa annettavia päätöksiä varten kyseisten hankkeiden olevan välttämättömiä energiapolitiikan kannalta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hankkeen täsmällistä sijaintia, reititystä tai teknologiaa.
2. Yhteistä etua koskeviin hankkeisiin liittyvien hakemusasiakirjojen tehokkaan hallinnollisen käsittelyn varmistamiseksi hankkeen toteuttajien ja kaikkien asianomaisten viranomaisten on varmistettava, että näiden asiakirjojen käsittely tapahtuu niin nopeasti kuin se on oikeudellisesti mahdollista.

▼B

3. Yhteistä etua koskevat hankkeet on asetettava korkeimpaan mahdolliseen asemaan kansallisessa tärkeysjärjestyksessä, mikäli tällainen asema on olemassa kansallisessa oikeudessa, ja niitä on käsiteltävä tämän aseman mukaisesti lupaprosesseissa ja, jos kansallisessa oikeudessa niin säädetään, alueidenkäytön suunnittelussa, mukaan lukien ympäristöarviointimenettelyt, siinä määrin kuin tällaisesta käsittelystä säädetään vastaavan tyyppisiin energiainfrastruktuureihin sovellettavassa kansallisessa oikeudessa.

4. Komissio antaa viimeistään 16 päivänä elokuuta 2013 ei-sitovaa ohjeistusta jäsenvaltioiden tukemiseksi sellaisten riittävien lainsäädäntötoimenpiteiden ja muiden toimenpiteiden määrittelyssä, joilla järkeistään ympäristöarviointimenettelyjä ja varmistetaan unionin oikeudessa edellytettyjen ympäristöarviointimenettelyjen yhdenmukainen soveltaminen yhteistä etua koskevissa hankkeissa.

5. Jäsenvaltioiden on arvioitava 4 kohdassa tarkoitettu ohjeistus asianmukaisesti huomioon ottaen, mitkä toimenpiteet ovat mahdollisia ympäristöarviointimenettelyjen järkeistämiseksi ja niiden yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi, ja ilmoitettava komissiolle arvioinnin tulos.

6. Jäsenvaltioiden on yhdeksän kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitetun ohjeistuksen antamisesta toteutettava 5 kohdan mukaisesti määrittämänsä muut toimenpiteet kuin lainsäädäntötoimenpiteet.

7. Jäsenvaltioiden on 24 kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitetun ohjeistuksen antamisesta toteutettava 5 kohdan mukaisesti määrittämänsä lainsäädäntötoimenpiteet. Kyseiset toimenpiteet eivät rajoita unionin oikeudesta johtuvien velvollisuuksien soveltamista.

8. Direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdassa ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen ympäristövaikutusten osalta yhteistä etua koskevien hankkeiden on katsottava olevan yleisen edun mukaisia energiapolitiikan kannalta ja niiden voidaan katsoa olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia edellyttäen, että kaikki mainituissa direktiiveissä säädetyt edellytykset täyttyvät.

Jos direktiivin 92/43/ETY mukaisesti tarvitaan komission lausunto, komissio ja tämän asetuksen 9 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen varmistavat, että hankkeeseen liittyvää erittäin tärkeää yleistä etua koskeva päätös tehdään 10 artiklan 1 kohdassa säädettyssä määräajassa.

8 artikla

Lupaprosessin järjestäminen

1. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään 16 päivänä marraskuuta 2013 nimettävä yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka on vastuussa yhteistä etua koskevien hankkeiden lupaprosessin helpottamisesta ja koordinoinnista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen vastuu ja/tai siihen liittyvät tehtävät voidaan siirtää toiselle viranomaiselle tai ne voi hoitaa kyseinen toinen viranomainen tietyn yhteistä etua koskevan hankkeen tai tietyn yhteistä etua koskevien hankkeiden luokan osalta edellyttäen, että

a) toimivaltainen viranomainen ilmoittaa siirrosta komissiolle ja joko toimivaltainen viranomainen tai hankkeen toteuttaja julkaisee tätä koskevat tiedot 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitettulla verkkosivustolla;

▼B

- b) vain yksi viranomainen on vastuussa tietyistä yhteistä etua koskevasta hankkeesta, on hankkeen toteuttajan ainoa yhteyspiste kattavaa päätöstä koskevassa prosessissa tietyistä yhteistä etua koskevasta hankkeesta ja koordinoi kaikkien asiaankuuluvien asiakirjojen ja tietojen toimittamista.

Toimivaltainen viranomainen voi säilyttää itsellään vastuun määräaikojen vahvistamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan mukaisesti asetettujen määräaikojen soveltamista.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava toimia kattavan päätöksen antamisen helpottamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta asiaa koskevien kansainvälisen ja unionin oikeuden vaatimusten soveltamista. Kattava päätös annetaan 10 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettussa määräajassa ja noudattaen jotakin seuraavista järjestelmistä:

- a) Kokonaisvaltainen järjestelmä: Toimivaltainen viranomainen antaa kattavan päätöksen, ja se on ainoa lakisääteisestä lupamenettelystä seuraava oikeudellisesti sitova päätös. Jos hankkeeseen liittyy muita viranomaisia, ne voivat kansallisen oikeuden mukaisesti antaa menettelyn yhteydessä lausuntonsa, joka toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon.
- b) Koordinoitu järjestelmä: Kattavaan päätökseen sisältyy useita eri asianomaisten viranomaisten antamia yksittäisiä oikeudellisesti sitovia päätöksiä, joita toimivaltaisen viranomaisen on koordinoitava. Toimivaltainen viranomainen voi perustaa työryhmän, jossa ovat edustettuina kaikki asianomaiset viranomaiset, laatiakseen 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetun lupaprosessin aikataulun sekä seurataksaan ja koordinoitakseen sen täytäntöönpanoa. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa kansallisen oikeuden mukaisesti muita asianomaisia viranomaisia kuullen vahvistettava tapauskohtaisesti kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa yksittäiset päätökset on annettava, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan mukaisesti asetettujen määräaikojen soveltamista. Toimivaltainen viranomainen voi tehdä yksittäisen päätöksen toisen asianomaisen kansallisen viranomaisen puolesta, jos mainittu viranomainen ei ole antanut päätöstään asetetussa määräajassa eikä viivästykselle ole riittäviä perusteita, tai mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään ja siinä määrin kuin tämä on sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa, toimivaltainen viranomainen voi katsoa, että toinen asianomainen kansallinen viranomainen on joko hyväksynyt tai hylännyt hankkeen, jos mainittu viranomainen ei ole antanut päätöstään määräajassa. Mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään, toimivaltainen viranomainen voi jättää ottamatta huomioon toisen asianomaisen kansallisen viranomaisen yksittäisen päätöksen, jos se katsoo, ettei kyseinen kansallinen viranomainen ole esittänyt riittävää näyttöä päätöksen perusteluiksi, ja toimivaltaisen viranomaisen on tällöin varmistettava, että asiaa koskevia kansainvälisen ja unionin oikeuden vaatimuksia noudatetaan, ja perusteltava päätöksensä asianmukaisesti.
- c) Yhteistyöhön perustuva järjestelmä: Toimivaltainen viranomainen koordinoi kattavan päätöksen antamista. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa kansallisen oikeuden mukaisesti muita asianomaisia viranomaisia kuullen vahvistettava tapauskohtaisesti kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa yksittäiset päätökset on annettava, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan mukaisesti asetettujen määräaikojen soveltamista. Sen on seurattava, että asianomaiset viranomaiset noudattavat määräaikoja.

Jos asianomaisen viranomaisen yksittäisen päätöksen ei odoteta valmistuvan määräajassa, kyseisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä ja perusteltava viivästys. Toimivaltaisen viranomaisen on myöhemmin asetettava uudelleen määräaika, jonka kuluessa kyseinen yksittäinen päätös on annettava, noudattaen kuitenkin 10 artiklan mukaisesti asetettuja yleisiä määräaikoja.

▼B

Jäsenvaltiot voivat suunnittelu- ja lupaprosessien kansallisten erityispiirteiden huomioon ottamiseksi valita jonkin ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetusta kolmesta järjestelmästä helpottaakseen ja koordinoidakseen menettelyjään, ja niiden on otettava käyttöön kaikkein tehokkain järjestelmä. Mikäli jäsenvaltio valitsee yhteistyöhön perustuvan järjestelmän, sen on ilmoitettava komissiolle päätöksensä perustelut. Komissio arvioi järjestelmien tehokkuuden 17 artiklassa tarkoitetussa kertomuksessa.

4. Jäsenvaltiot voivat soveltaa eri järjestelmiä, joista säädetään 3 kohdassa, rannikolla ja avomerellä (onshore ja offshore) toteutettaviin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin.

5. Jos yhteistä etua koskeva hanke edellyttää päätösten tekemistä kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa, asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimet varmistaakseen tehokkaan ja toimivan keskinäisen yhteistyön ja koordinoinnin, myös 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen säännösten noudattamisen osalta. Jäsenvaltioiden on pyrittävä sopimaan yhteisistä menettelyistä, etenkin ympäristövaikutusten arvioinnissa.

*9 artikla***Avoimuus ja yleisön osallistuminen**

1. Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen on viimeistään 16 päivänä toukokuuta 2014 tarvittaessa yhteistyössä muiden asianomaisten viranomaisten kanssa julkaistava käsikirja yhteistä etua koskeviin hankkeisiin sovellettavasta lupaprosessista. Käsikirjaa on päivitettävä tarpeen mukaan, ja se on asetettava yleisön saataville. Käsikirjaan on sisällytettävä vähintään liitteessä VI olevassa 1 kohdassa määritellyt tiedot. Käsikirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä voidaan viitata asiaankuuluviin säännöksiin tai lainata niitä.

2. Kaikkien lupaprosessiin osallistuvien osapuolten on noudatettava liitteessä VI olevassa 3 kohdassa vahvistettuja yleisön osallistumisen periaatteita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Århusin ja Espoon yleisösopimusten ja asiaa koskevan unionin oikeuden vaatimusten soveltamista.

3. Hankkeen toteuttajan on laadittava yleisön osallistumista koskeva toimintamalli ja esitettävä se toimivaltaiselle viranomaiselle kolmen kuukauden ohjeellisen ajanjakson kuluessa 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesta lupaprosessin alkamisajankohdasta 1 kohdassa tarkoitetussa käsikirjassa kuvattua menettelyä noudattaen ja liitteessä VI säädettyjen suuntaviivojen mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä yleisön osallistumista koskeva toimintamalli tai pyydyttävä siihen muutoksia kolmen kuukauden kuluessa, ja sen on tällöin otettava huomioon kaikki ennen lupaprosessin aloittamista toteutetut yleisön osallistumisen ja julkisen kuulemisen muodot, siltä osin kuin tällaisessa yleisön osallistumisessa ja julkisessa kuulemisessa on noudatettu tämän artiklan vaatimuksia.

Jos hankkeen toteuttaja aikoo tehdä hyväksytyyn toimintamalliin merkittäviä muutoksia, sen on ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle. Toimivaltainen viranomainen voi tässä tapauksessa pyytää muutoksia.

▼B

4. Hankkeen toteuttajan tai, mikäli kansallisessa oikeudessa niin edellytetään, toimivaltaisen viranomaisen on järjestettävä vähintään yksi julkinen kuuleminen ennen lopullisten ja kattavien hakemusasiasiakirjojen jättämistä toimivaltaiselle viranomaiselle 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tämä ei vaikuta mahdollisiin julkisiin kuulemisiin, jotka toteutetaan direktiivin 2011/92/EU 6 artiklan 2 kohdan mukaisen lupahakemuksen jättämisen jälkeen. Julkisessa kuulemisessa liitteessä VI olevassa 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuille sidosryhmille on tiedotettava hankkeesta varhaisessa vaiheessa ja autettava esittelemään sopiivin sijoituspaikka tai reitti sekä hakemusasiasiakirjoissa käsiteltävät asiaan liittyvät kysymykset. Tämän julkiseen kuulemiseen sovellettavat vähimmäisvaatimukset on määritelty liitteessä VI olevassa 5 kohdassa.

Hankkeen toteuttajan on laadittava yhteenvetokertomus toimista, jotka liittyvät yleisön osallistumiseen ennen hakemusasiasiakirjojen jättämistä, mukaan lukien toimet, jotka on toteutettu ennen lupaprosessin aloittamista. Hankkeen toteuttajan on toimitettava kertomus yhdessä hakemusasiasiakirjojen kanssa toimivaltaiselle viranomaiselle. Sen tulokset on otettava asianmukaisesti huomioon kattavassa päätöksessä.

5. Kahden tai useamman jäsenvaltion rajan ylittävien hankkeiden osalta 4 kohdan mukainen julkinen kuuleminen on järjestettävä kussakin asianomaisessa jäsenvaltiossa enintään kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona ensimmäinen julkinen kuuleminen aloitettiin.

6. Niissä hankkeissa, joilla todennäköisesti on merkittäviä haitallisia rajat ylittäviä vaikutuksia yhdessä tai useammassa naapurijäsenvaltiossa ja joihin sovelletaan direktiivin 2011/92/EU 7 artiklaa ja Espoon yleis-sopimusta, asiaa koskevat tiedot on asetettava naapurijäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten saataville. Naapurijäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tarvittaessa ilmoitusmenettelyssä, haluavatko ne tai muut asianomaiset viranomaiset osallistua asiaa koskevaan julkisiin kuulemismenettelyihin.

7. Hankkeen toteuttajan tai, mikäli kansallisessa oikeudessa niin säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on perustettava ja päivitettävä säännöllisesti yhteistä etua koskevan hankkeen verkkosivusto, jolla julkaitaan hanketta koskevia tietoja, jolta on linkki komission verkkosivustolle ja jonka on täytettävä liitteessä VI olevassa 6 kohdassa esitetyt vaatimukset. Kaupallisesti arkaluonteiset tiedot on käsiteltävä luottamuksellisina.

Hankkeen toteuttajien on lisäksi julkaistava asiaa koskevia tietoja käyttäen muita asianmukaisia tiedotuskanavia, jotka ovat julkisesti saatavilla.

10 artikla

Lupaprosessin kesto ja täytäntöönpano

1. Lupaprosessi koostuu seuraavista kahdesta menettelystä:

a) Hakemusta edeltävä menettely, joka kattaa ajanjakson lupaprosessin alkamisesta siihen, kun toimivaltainen viranomainen hyväksyy jätetyt hakemusasiasiakirjat, toteutetaan kahden vuoden ohjeellisen ajanjakson kuluessa.

Kyseinen menettely sisältää hankkeen toteuttajien mahdollisesti laatimien ympäristöraporttien valmistelun.

▼B

Lupaprosessin alkamisajankohdan määrittämiseksi hankkeen toteuttajien on ilmoitettava hankkeesta kirjallisesti asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja liitettävä ilmoitukseen kohdullisen yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta. Toimivaltaisen viranomaisen on viimeistään kolmen kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta todettava ilmoitus vastaanotetuksi myös muiden asianomaisten viranomaisten puolesta tai, jos se ei katso hankkeen olevan riittävän kypsä lupaprosessiin, hylättävä se kirjallisesti. Toimivaltaisen viranomaisen on perusteltava ilmoituksen hylkääminen myös muiden asianomaisten viranomaisten puolesta. Toimivaltaisen viranomaisen antaman vastaanottoilmoituksen allekirjoituspäivä on lupaprosessin alkamispäivä. Jos hanke koskee kahta tai useampaa jäsenvaltiota, lupaprosessin alkamispäivä on päivä, jona asianomainen toimivaltainen viranomainen hyväksyy viimeisen ilmoituksen.

- b) Lakisääteinen lupamenettely, joka kattaa ajanjakson jätettyjen hakemusiakirjojen hyväksymispäivästä siihen, kun tehdään kattava päätös, saa kestää enintään vuoden ja kuusi kuukautta. Jäsenvaltiot voivat asettaa lyhyemmän määräajan, jos sitä pidetään asianmukaisena.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kahden menettelyn yhteenlaskettu kesto saa olla enintään kolme vuotta ja kuusi kuukautta. Jos toimivaltainen viranomainen kuitenkin katsoo, että jompaakumpaa tai kumpaaakaan lupaprosessin kahdesta menettelystä ei saada päätökseen ennen 1 kohdassa säädettyjen määräaikojen päättymistä, se voi ennen määräaikojen päättymistä ja tapauskohtaisesti jatkaa jompaakumpaa tai kumpaaakin määräajoista yhteensä enintään yhdeksällä kuukaudella kummankin menettelyn osalta.

Toimivaltaisen viranomaisen on tällöin ilmoitettava asiasta asianomaiselle ryhmälle ja esitettävä sille toimenpiteet, jotka on toteutettu tai toteutetaan, jotta lupaprosessi saadaan päätökseen mahdollisimman vähäisellä viiveellä. Ryhmä voi pyytää toimivaltaista viranomaista raporttoimaan säännöllisesti tässä asiassa saavutetusta edistymisestä.

3. Jäsenvaltioissa, joissa reitin tai sijainnin määrittäminen toteutetaan yksinomaan nimenomaisesti suunniteltua hanketta varten, mukaan lukien tiettyjen verkkoinfrastruktuureita palvelevien käytävien suunnittelu, ei voida sisällyttää kattavaa päätöstä koskevaan prosessiin, vastaava päätös on tehtävä erillisen kuuden kuukauden ajanjakson kuluessa alkaen päivästä, jona hankkeen toteuttaja jättää lopulliset ja kattavat hakemusiakirjat.

Edellä 2 kohdassa tarkoitettu määräajan pidennys lyhennetään tällöin kuuteen kuukauteen myös tässä kohdassa tarkoitettussa menettelyssä.

4. Hakemuksen jättämistä edeltävä menettely käsittää seuraavat toimet:

- a) Toimivaltaisen viranomaisen on todettava ilmoituksen vastaanotetuksi 1 kohdan a alakohdan mukaisesti yksilöitävä tiiviissä yhteistyössä muiden asianomaisten viranomaisten kanssa ja tarvittaessa hankkeen toteuttajan ehdotuksen perusteella niiden tietojen kattavuus ja yksityiskohtaisuus, jotka hankkeen toteuttajan on toimitettava osana hakemusiakirjoja kattavan päätöksen hakemiseksi. Yksilöinti tehdään liitteessä VI olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettun tarkistuslistan pohjalta.

▼B

- b) Toimivaltaisen viranomaisen on tiiviissä yhteistyössä hankkeen toteuttajan ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa ja ottaen huomioon a alakohdan mukaisesti toteutettujen toimien tulokset määriteltävä lupaprosessin yksityiskohtainen aikataulu liitteessä VI olevan 2 kohdan suuntaviivojen mukaisesti.

Kahden tai useamman jäsenvaltion rajan ylittävien hankkeiden osalta asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on laadittava yhteinen aikataulu, jossa ne pyrkivät sovittamaan yhteen omat aikataulunsa.

- c) Toimivaltaisen viranomaisen on hakemusasiakirjojen luonnoksen vastaanotettuaan tarvittaessa ja myös muiden asianomaisten viranomaisten puolesta esitettävä hankkeen toteuttajalle pyyntö, joka koskee puuttuvien tietojen toimittamista ja jossa voidaan käsitellä ainoastaan a alakohdassa yksilöityjä kysymyksiä. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä hakemus tarkastelua varten kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa puuttuvien tietojen toimittamisesta. Lisätietoja voidaan pyytää vain siinä tapauksessa, että se on perusteltua muuttuneiden olosuhteiden vuoksi.

5. Hankkeen toteuttajan on varmistettava, että hakemusasiakirjat ovat täydelliset ja riittävän laadukkaat, ja pyydettyä tästä toimivaltaisen viranomaisen lausuntoa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hakemusta edeltävää menettelyä. Hankkeen toteuttajan on toimittava täysin yhteistyössä toimivaltaisen viranomaisen kanssa määräaikojen ja 4 kohdan b alakohdassa määritellyn yksityiskohtaisen aikataulun noudattamiseksi.

6. Tässä artiklassa vahvistetut määräajat eivät rajoita kansainvälisestä ja unionin oikeudesta johtuvien velvollisuuksien soveltamista eivätkä hallinnollisten muutoksenhakumenettelyjen ja tuomioistuimissa toteutettavien oikeussuojakeinojen soveltamista.

IV LUKU

SÄÄNTELY

11 artikla

Energiajärjestelmän laajuinen kustannus-hyötyanalyysi

1. Sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä ”Sähkö-ENTSO”, ja kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston, jäljempänä ”Kaasu-ENTSO”, on viimeistään 16 päivänä marraskuuta 2013 julkaistava ja toimitettava jäsenvaltioille, komissiolle ja virastolle menetelmät, mukaan lukien verkko- ja markkinamallinnus, joita ne käyttävät yhdenmukaistetussa energiajärjestelmän laajuudessa kustannus-hyötyanalyyseissa, joka tehdään unionin laajuudella tasolla liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvista yhteistä etua koskevista hankkeista. Menetelmiä on sovellettava kaikkien niiden myöhempien kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien laatimiseen, jotka Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO laativat asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan mukaisesti. Menetelmät on laadittava liitteessä V vahvistettujen periaatteiden mukaisesti, ja niiden on oltava liitteessä IV esitettyjen sääntöjen ja indikaattoreiden mukaisia.

▼B

Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO on ennen menetelmiensä toimittamista kuultava laajasti vähintään kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja tarvittaessa itse sidosryhmiä sekä kansallisia sääntelyviranomaisia ja muita kansallisia viranomaisia.

2. Viraston on annettava menetelmistä, kolmen kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta, lausunto jäsenvaltioille ja komissiolle sekä julkaistava se.

3. Komissio antaa ja jäsenvaltiot voivat antaa menetelmistä lausunnon kolmen kuukauden kuluessa viraston lausunnon vastaanottamisesta. Lausunnot on toimitettava Sähkö-ENTSOlle tai Kaasu-ENTSOlle.

4. Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO on, kolmen kuukauden kuluessa viimeisimmän 3 kohdan nojalla saadun lausunnon vastaanottamisesta ja ottaen asiaankuuluvasti huomioon jäsenvaltioilta saadut lausunnot, komission lausunnon ja viraston lausunnon, mukautettava menetelmiään ja toimitettava ne komission hyväksyttäviksi.

5. Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO on julkaistava omat menetelmänsä verkkosivustoillaan kahden viikon kuluessa komission hyväksynnästä. Niiden on pyynnöstä toimitettava komissiolle ja virastolle liitteessä V olevassa 1 kohdassa määritellyt vastaavat syötetiedot ja muut merkitykselliset verkko-, kuormitus- ja markkinatiedot riittävän tarkassa muodossa kansallisen oikeuden mukaisesti sekä asiaa koskevat luottamuksellisuussopimukset. Tietojen on oltava paikkansapitäviä pyyntöajankohtana. Komissio ja virasto varmistavat, että ne itse ja mahdolliset muut osapuolet, jotka tekevät niille analyyseja kyseisten tietojen pohjalta, käsittelevät tietoja luottamuksellisin.

6. Menetelmät on pidettävä ajan tasalla ja niitä on parannettava säännöllisesti 1–5 kohdan mukaisesti. Virasto voi tehdä tällaisia päivityksiä ja parannuksia koskevan pyynnön, joka sisältää asianmukaiset perustelut ja aikataulut, omasta aloitteestaan tai kansallisten sääntelyviranomaisten tai sidosryhmien asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä ja kuultuaan ensin virallisesti kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja komissiota. Viraston on julkaistava kansallisten sääntelyviranomaisten tai sidosryhmien pyynnöt sekä kaikki asiaa koskevat muut kuin kaupallisesti arkaluonteiset asiakirjat, joiden perusteella virasto on tehnyt päivitystä tai parannusta koskevan pyynnön.

7. Viraston puitteissa yhteistyötä tekevien kansallisten sääntelyviranomaisten on viimeistään 16 päivään toukokuuta 2015 vahvistettava ja julkistettava yksikkökohtaisten investointikustannusten vertailua koskevat indikaattorit ja vastaavat vertailuarvot liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin infrastruktuuriluokkiin kuuluvista vastaavista hankkeista. Sähkö-ENTSO ja Kaasu-ENTSO voivat käyttää kyseisiä vertailuarvoja myöhempiä kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia varten tehtävissä kustannus-hyötyanalyyseissa.

▼B

8. Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n on yhdessä esitettävä komissiolle ja virastolle 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä sähkö- ja kaasualan yhdenmukainen ja yhteenliitetty markkina- ja verkkomalli, johon sisältyvät sekä sähkön että kaasun siirtoinfrastruktuuri ja varastointi ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset, joka kattaa energiainfrastruktuurien ensisijaiset käytävät ja alueet ja joka on laadittu liitteessä V vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Malli on sisällytettävä menetelmiin sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt sen 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

*12 artikla***Rajat ylittäviä vaikutuksia aiheuttavien investointien mahdollistaminen**

1. Liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien yhteistä etua koskevien hankkeiden tosiasiallisesti aiheutuneista investointikustannuksista ylläpitokustannuksia lukuun ottamatta vastaavat niiden jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijat tai siirtoinfrastruktuuria koskevien hankkeiden toteuttajat, joille hanke aiheuttaa positiivisen nettovaikutuksen, ja siltä osin kuin näitä kustannuksia ei ole katettu siirtorajoitusmaksuilla tai muilla maksuilla, verkon käyttäjät maksavat ne verkkoon pääsystä kyseisissä jäsenvaltioissa perittävänä tariffina.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvaan yhteistä etua koskevaan hankkeeseen vain, jos vähintään yksi hankkeen toteuttaja pyytää kyseisiä kansallisia viranomaisia soveltamaan tätä artiklaa hankkeen kaikkiin kustannuksiin tai osaan niistä. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvaan yhteistä etua koskevaan hankkeeseen vain, jos markkinoiden kysyntää koskeva arvio on jo tehty eikä tosiasiallisesti aiheutuneita investointikustannuksia voida sen mukaan odottaa katettavan tariffeilla.

Jos hankkeella on useita hankkeen toteuttajia, asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten on viipymättä pyydettävä kaikkia hankkeen toteuttajia esittämään investointipyyntö yhdessä 3 kohdan mukaisesti.

3. Sellaisissa yhteistä etua koskevissa hankkeissa, joihin sovelletaan 1 kohtaa, hankkeen toteuttajien on tiedotettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa ja hankkeen käyttöönottoon saakka kaikille asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille hankkeen edistymisestä ja siihen liittyvien kustannusten ja vaikutusten yksilöinnistä.

Heti kun tällainen hanke on saavuttanut riittävän kypsyyden, hankkeen toteuttajien on esitettävä investointipyyntö kuultuaan niiden jäsenvaltioiden siirtoverkonhaltijoita, joille hanke aiheuttaa merkittävän positiivisen nettovaikutuksen. Investointipyyntöön on sisällyttävä rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva pyyntö, ja se on toimitettava kaikille asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille seuraavien lisäksi:

a) 11 artiklan mukaisesti laaditun menetelmän mukainen hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi, jossa otetaan huomioon kyseisen jäsenvaltion rajojen yli ulottuvat hyödyt;

▼B

- b) liiketoimintasuunnitelma, jossa arvioidaan hankkeen taloudellista kannattavuutta, mukaan lukien valittu rahoitusratkaisu, sekä liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvan yhteistä etua koskevan hankkeen osalta markkinatestauksen tulokset; ja
- c) jos hankkeen toteuttajat pääsevät asiasta yhteisymmärrykseen, rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva perusteltu ehdotus.

Jos hanketta toteuttavat useat hankkeen toteuttajat, niiden on esitettävä investointipyyntö yhdessä.

Ensimmäiseen unionin luetteloon sisällytettyjen hankkeiden osalta hankkeen toteuttajien on esitettävä investointipyynnönsä viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2013.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on viipymättä toimitettava virastolle tiedoksi jäljennös jokaisesta investointipyynnöstä heti, kun pyyntö on vastaanotettu.

Kansallisten sääntelyviranomaisten ja viraston on käsiteltävä kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina.

4. Kansallisten sääntelyviranomaisten on asianomaisia hankkeen toteuttajia kuultuaan tehtävä koordinoituja päätöksiä investointikustannusten jakamisesta kullekin hankkeeseen osallistuvalla verkonhaltijalle ja kustannusten sisällyttämisestä tariffeihin kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona asianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset vastaanottivat viimeisen investointipyynnön. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat päättää jakaa vain osan kustannuksista, tai ne voivat päättää jakaa kustannukset useiden yhteistä etua koskevien hankkeiden kesken.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on kustannuksia jakaessaan otettava huomioon todelliset tai arvioidut

— siirtorajoitusmaksut tai muut maksut;

— tulot, jotka saadaan asetuksen (EY) N:o 714/2009 13 artiklan nojalla perustetusta siirtoverkonhaltijoiden välisestä korvausmekanismista.

Päätettäessä kustannusten jakamisesta rajojen yli on otettava huomioon hankkeiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kustannukset ja hyödyt asianomaisissa jäsenvaltioissa sekä mahdollinen rahoitustuen tarve.

Asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten on päätäessään kustannusten jakamisesta rajojen yli pyrittävä asianomaisia siirtoverkonhaltijoita kuullen keskinäiseen yhteisymmärrykseen muun muassa 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.

Jos yhteistä etua koskeva hanke vähentää kielteisiä ulkoisvaikutuksia, kuten silmukavirtoja, ja kyseinen yhteistä etua koskeva hanke toteutetaan kielteisen ulkoisvaikutuksen aiheuttavassa jäsenvaltiossa, tällaista vähentämistä ei saa pitää rajat ylittävänä hyötynä eikä se sen vuoksi saa olla perusteena kustannusten jakamiseen sellaisen yhden tai useamman jäsenvaltion siirtoverkonhaltijalle, johon kyseiset kielteiset ulkoisvaikutukset kohdistuvat.

▼B

5. Kansallisten sääntelyviranomaisten on tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen rajat ylittävän kustannusten jakamisen perusteella otettava huomioon todelliset kustannukset, joita siirtoverkonhaltijalle tai muulle hankkeen toteuttajalle on aiheutunut investoinneista, kun ne vahvistavat tai hyväksyvät tariffeja direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja direktiivin 2009/73/EY 41 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, sikäli kuin nämä kustannukset ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on viipymättä annettava virastolle tiedoksi kustannusten jakamista koskeva päätös sekä kaikki sitä koskevat olennaiset tiedot. Tietoihin on erityisesti sisällyttävä yksityiskohtaiset syyt, joiden perusteella kustannukset on jaettu jäsenvaltioiden kesken, kuten seuraavat tiedot:

- a) kuhunkin asianomaiseen jäsenvaltioon kohdistuvien vaikutusten arviointi, myös verkkotariffien osalta;
- b) 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen liiketoimintasuunnitelman arviointi;
- c) alueelliset tai unionin laajuiset myönteiset ulkoisvaikutukset, joita hankkeesta aiheutuisi;
- d) asianomaisten hankkeen toteuttajien kuulemisen tulokset.

Kustannusten jakamista koskeva päätös on julkaistava.

6. Jos asianomaiset kansalliset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen investointipyyntöä kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona viimeinen asianomaisista kansallisista sääntelyviranomaisista vastaanotti pyynnön, niiden on ilmoitettava asiasta viipymättä virastolle.

Tällaisessa tapauksessa tai asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten yhteisestä pyynnöstä viraston on kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona asia siirrettiin sen käsiteltäväksi, tehtävä kyseistä investointipyyntöä koskeva päätös, mukaan lukien 3 kohdassa tarkoitettu rajat ylittävä kustannusten jakaminen sekä se, miten investointien kustannukset otetaan huomioon tariffeissa.

Ennen päätöksen tekemistä viraston on kuultava asianomaisia kansallisia sääntelyviranomaisia ja hankkeen toteuttajia. Jos virasto pyytää asiasta lisätietoja, toisessa alakohdassa tarkoitettua kolmen kuukauden määräaika voidaan pidentää kahdella kuukaudella. Tämä määräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä.

Kustannusten jakamista koskeva päätös on julkaistava. Sovelletaan asetuksen (EY) N:o 713/2009 19 ja 20 artiklaa.

7. Viraston on viipymättä toimitettava komissiolle jäljennös kaikista kustannusten jakamista koskevista päätöksistä sekä kaikki kutakin päätöstä koskevat olennaiset tiedot. Tiedot voidaan toimittaa kootusti. Komissio käsittelee kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

▼B

8. Kustannusten jakamista koskeva päätös ei vaikuta siirtoverkonhaltijoiden oikeuteen soveltaa ja kansallisten sääntelyviranomaisten oikeuteen hyväksyä verkkoon pääsystä perittäviä maksuja direktiivien 2009/72/EY ja 2009/73/EY 32 artiklan, asetuksen (EY) N:o 714/2009 14 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 13 artiklan mukaisesti.

9. Tätä artiklaa ei sovelleta yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, joille on myönnetty

- a) vapautus direktiivin 2009/73/EY 32, 33 ja 34 artiklan sekä 41 artiklan 6, 8 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta kyseisen direktiivin 36 artiklan nojalla;
- b) vapautus asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklan 6 kohdan tai direktiivin 2009/72/EY 32 artiklan sekä 37 artiklan 6 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta asetuksen (EY) N:o 714/2009 17 artiklan nojalla;
- c) vapautus direktiivin 2003/55/EY ⁽¹⁾ 22 artiklan nojalla; tai
- d) vapautus asetuksen (EY) N:o 1228/2003 ⁽²⁾ 7 artiklan nojalla.

*13 artikla***Kannustimet**

1. Jos hankkeen toteuttajalle aiheutuu liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämisestä, rakentamisesta, toiminnasta tai ylläpidosta suuremmat riskit kuin mitä vastaavasta infrastruktuurihankkeesta tavallisesti aiheutuu, jäsenvaltioiden ja kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kyseiselle hankkeelle tarjotaan asianmukaisia kannustimia direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 8 kohdan, direktiivin 2009/73/EY 41 artiklan 8 kohdan, asetuksen (EY) N:o 714/2009 14 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 13 artiklan mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta, kun yhteistä etua koskevalle hankkeelle on myönnetty

- a) vapautus direktiivin 2009/73/EY 32, 33 ja 34 artiklan sekä 41 artiklan 6, 8 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta kyseisen direktiivin 36 artiklan nojalla;
- b) vapautus asetuksen (EY) N:o 714/2009 16 artiklan 6 kohdan tai direktiivin 2009/72/EY 32 artiklan sekä 37 artiklan 6 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta asetuksen (EY) N:o 714/2009 17 artiklan nojalla;
- c) vapautus direktiivin 2003/55/EY 22 artiklan nojalla; tai
- d) vapautus asetuksen (EY) N:o 1228/2003 7 artiklan nojalla.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/55/EY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2003, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1228/2003, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2003, verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa (EUVL L 176, 15.7.2003, s. 1).

▼B

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten päätöksessä 1 kohdassa tarkoitusta kannustimien tarjoamisesta on otettava huomioon 11 artiklan mukaisesti laaditun menetelmän pohjalta tehdyn kustannus-hyötyanalyysin tulokset ja erityisesti hankkeen aiheuttamat alueelliset tai unionin laajuiset myönteiset ulkoisvaikutukset. Kansallisten sääntelyviranomaisten on lisäksi analysoitava hankkeen toteuttajille aiheutuvia erityisiä riskejä, toteutettuja riskinhallintatoimenpiteitä sekä sitä, onko kyseinen riskiprofiili perusteltu hankkeen positiiviseen nettovaikutukseen nähden, kun hanketta verrataan vähäriskisempään vaihtoehtoon. Hyväksyttäviä riskejä ovat erityisesti uusiin siirtoteknologioihin sekä mantereella että merialueilla liittyvät riskit, kustannusten vajaaseen kattamiseen liittyvät riskit ja kehittämiskit.

3. Päätöksellä myönnettyssä kannustimessa on otettava huomioon aiheutuneen riskin erityisluonne, ja siihen voivat sisältyä muun muassa

- a) ennakoivaa investointia koskevat säännöt; tai
- b) ennen hankkeen käyttöönottoa tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten huomioon ottamista koskevat säännöt; tai
- c) säännöt, jotka koskevat lisätuoton saamista hankkeeseen investoidusta pääomasta; tai
- d) kaikki muut tarpeellisiksi ja asianmukaisiksi katsotut toimenpiteet.

4. Kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2013 toimitettava, jos ne ovat saatavilla, virastolle menetelmänsä ja perusteensa, joita ne käyttävät arvioidessaan sähkö- ja kaasualan infrastruktuurihankkeisiin tehtäviä investointeja ja niiden aiheuttamia tavanomaista suurempia riskejä.

5. Viraston on viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 ja ottaen asianmukaisesti huomioon tämän artiklan 4 kohdan nojalla saadut tiedot edistettävä hyvien toimintatapojen jakamista ja annettava asetuksen (EY) N:o 713/2009 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti suosituksia

- a) 1 kohdassa tarkoitetuista kannustimista kansallisten sääntelyviranomaisten parhaiden käytäntöjen vertailuanalyysin pohjalta;
- b) yhteisestä menetelmästä, jolla arvioidaan sähkö- ja kaasualan infrastruktuurihankkeisiin tehtävistä investoinneista aiheutuvia tavanomaista suurempia riskejä.

6. Kunkin kansallisen sääntelyviranomaisen on viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2014 julkistettava menetelmät ja perusteet, joita ne käyttävät arvioidessaan sähkö- ja kaasualan infrastruktuurihankkeisiin tehtäviä investointeja ja niiden aiheuttamia tavanomaista suurempia riskejä.

7. Jos 5 ja 6 kohdassa tarkoitettut toimenpiteet eivät ole riittäviä yhteistä etua koskevien hankkeiden viiveettömän toteutuksen varmistamiseksi, komissio voi antaa tässä artiklassa säädettyjä kannustimia koskevia suuntaviivoja.

V LUKU RAHOITUS

14 artikla

Hankkeiden kelpoisuus unionin rahoitustukeen

1. Liitteessä II olevassa 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea tutkimuksiin annettavien avustusten ja rahoitusvälineiden muodossa.

2. Liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet, lukuun ottamatta pumppuvoimaan perustuvia sähkönvarastointihankkeita, voivat saada unionin rahoitustukea myös töihin annettavien avustusten muodossa, jos ne täyttävät kaikki seuraavat perusteet:

- a) 12 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukainen hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi antaa näyttöä merkittävistä myönteisistä ulkoisvaikutuksista esimerkiksi toimitusvarmuuden, yhteisvastuun tai innovoinnin alalla;
- b) hankkeesta on tehty rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva päätös 12 artiklan nojalla; tai, kun on kyse yhteistä etua koskevista hankkeista, jotka kuuluvat liitteessä II olevassa 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun luokkaan ja joista ei sen vuoksi tehdä rajat ylittävää kustannusten jakamista koskevaa päätöstä, hankkeessa on pyrittävä tarjoamaan palveluja rajojen yli, kehittämään teknologisia innovaatioita ja varmistamaan rajat ylittävien verkkojen toiminnan turvallisuus;
- c) hanke ei ole liiketoimintasuunnitelman ja muiden, erityisesti mahdollisten sijoittajien tai luotonantajien taikka kansallisen sääntelyviranomaisen tekemien arviointien mukaan kaupallisesti kannattava. Hankkeen kaupallista kannattavuutta arvioitaessa on otettava huomioon 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kannustimia koskeva päätös ja sen perustelut.

3. Edellä olevassa 5 artiklan 7 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen menettelyn mukaisesti toteutettavat yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea myös töihin annettavien avustusten muodossa, jos ne täyttävät tämän artiklan 2 kohdassa vahvistetut perusteet.

4. Liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet voivat saada unionin rahoitustukea myös töihin annettavien avustusten muodossa, jos asianomaiset hankkeen toteuttajat voivat selvästi osoittaa, että hankkeesta aiheutuu merkittäviä myönteisiä ulkoisvaikutuksia ja se on kaupallisesti kannattamaton liiketoimintasuunnitelman ja muiden, erityisesti mahdollisten sijoittajien tai luotonantajien taikka soveltuvin osin kansallisen sääntelyviranomaisen tekemien arviointien mukaan.

15 artikla

Unionin rahoitustuen myöntämisperusteita koskeva ohjeistus

Edellä olevassa 4 artiklan 2 kohdassa säädetyt erityiset arviointiperusteet ja 4 artiklan 4 kohdassa säädetyt parametrit toimivat myös tavoitteina vahvistettaessa unionin rahoitustuen myöntämisperusteita Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevassa asetuksessa.

16 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyn edellytyksin.
2. Siirretään 3 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle neljäksi vuodeksi 15 päivästä toukokuuta 2013. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan 3 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

17 artikla

Raportointi ja arviointi

Komissio julkaisee viimeistään vuonna 2017 kertomuksen yhteistä etua koskevien hankkeiden toteutuksesta ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan seuraavia seikkoja:

- a) edistyminen 3 artiklan mukaisesti valittujen yhteistä etua koskevien hankkeiden suunnittelussa, kehittämisessä, rakentamisessa ja käyttöönotossa ja tapauksen mukaan toteutuksen viivästykset ja muut ilmenneet vaikeudet;
- b) varat, jotka unioni on sitonut ja maksanut yhteistä etua koskeviin hankkeisiin verrattuna rahoitettujen yhteistä etua koskevien hankkeiden kokonaisarvoon;
- c) sähkö- ja kaasualan osalta jäsenvaltioiden välisen yhteenliittäntästeen kehitys, vastaava energian hintojen kehitys sekä verkon järjestelmähäiriöiden lukumäärä, niiden syyt ja niihin liittyvät taloudelliset kustannukset;

▼B

- d) lupien myöntämisen ja yleisön osallistumisen osalta erityisesti:
- i) yhteistä etua koskevien hankkeiden lupamenettelyjen keskimääräinen ja pisin kokonaiskesto, mukaan lukien lupamenettelyn kunkin vaiheen kesto, verrattuna 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen alustavien tärkeiden välitavoitteiden aikatauluun;
 - ii) yhteistä etua koskevien hankkeiden kohtaama vastustus (erityisesti kirjallisten vastalauseiden lukumäärä julkisessa kuulemismenettelyssä ja muutoksenhakukanteiden lukumäärä);
 - iii) yleiskatsaus parhaista ja innovatiivisista käytännöistä sidosryhmien osallistumisessa ja ympäristövaikutusten lieventämisessä lupaprosessin ja hankkeiden toteutuksen aikana;
 - iv) 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien tehokkuus 10 artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattamisen kannalta;
- e) sääntelyn osalta erityisesti:
- i) niiden yhteistä etua koskevien hankkeiden lukumäärä, joista on annettu rajat ylittävää kustannusten jakamista koskeva päätös 12 artiklan mukaisesti;
 - ii) niiden yhteistä etua koskevien hankkeiden lukumäärä ja tyyppi, jotka ovat saaneet erityisiä kannustimia 13 artiklan mukaisesti;
- f) se, miten tehokkaasti tällä asetuksella edistetään markkinoiden yhdentymistä vuoteen 2014 ja 2015 mennessä koskevia tavoitteita, vuotta 2020 koskevia energia- ja ilmastotavoitteita sekä pidemmällä aikavälillä siirtymistä vähähiiliseen talouteen vuoteen 2050 mennessä.

*18 artikla***Tiedottaminen ja julkisuus**

Komissio perustaa kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisen unionin luettelon hyväksymisestä infrastruktuurien avoimuusfoorumin, joka on helposti yleisön saatavilla myös internetin kautta. Foorumi sisältää seuraavat tiedot:

- a) yleiset, päivitetty tiedot kustakin yhteistä etua koskevasta hankkeesta, mukaan lukien maantieteelliset tiedot;
- b) 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kunkin yhteistä etua koskevan hankkeen toteuttamissuunnitelma;
- c) 11 artiklan mukaisesti laaditun menetelmän pohjalta tehdyn kustannus-hyötyanalyysin keskeiset tulokset asianomaisista yhteistä etua koskevista hankkeista, lukuun ottamatta kaupallisesti arkaluonteisia tietoja;
- d) unionin luettelo;
- e) varat, jotka unioni on jakanut ja maksanut kuhunkin yhteistä etua koskevaan hankkeeseen.

▼ **B***19 artikla***Siirtymäsäännökset**

Tämä asetus ei vaikuta sellaisen rahoitustuen antamiseen, jatkamiseen tai muuttamiseen, jonka komissio on myöntänyt yleisistä säännöistä yhteisön rahoitustuelle Euroopan laajuisten liikenne- ja energiaverkkojen alalla 20 päivänä kesäkuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 680/2007 ⁽¹⁾ nojalla julkaistujen ehdotuspyyntöjen pohjalta päätöksen N:o 1364/2006/EY liitteissä I ja III luetelluille hankkeille, tai Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä 11 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1083/2006 ⁽²⁾ määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi TEN-E-verkkoa koskevien menoluokkien perusteella.

III luvun säännöksiä ei sovelleta lupaprosessissa sellaisiin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, joita koskevat hakemusasiakirjat hankkeen toteuttaja on jättänyt ennen 16 päivää marraskuuta 2013.

▼ **M4**

▼ **M5**

▼ **B***22 artikla***Muutokset asetukseen (EY) N:o 715/2009**

Muutetaan asetus (EY) N:o 715/2009 seuraavasti:

1) Korvataan 8 artiklan 10 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) perustuttava kansallisiin investointisuunnitelmiin, ja siinä on otettava huomioon 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut alueelliset investointisuunnitelmat ja tarvittaessa verkkosuunnittelun unioniin liittyvät näkökohdat Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista 14 päivänä huhtikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 ^(*) mukaisesti; siitä on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi kyseisen asetuksen 11 artiklassa säädettyä menetelmää käyttäen;

(*) EUVL L 115, 25.4.2013, p. 39.”

2) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Kulut

Tämän asetuksen 4–12 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 347/2013 11 artiklassa tarkoitettuihin Kaasu-ENTSON toimintoihin liittyvistä kustannuksista vastaavat siirtoverkonhaltijat, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa. Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset ainoastaan, jos ne ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia.”

⁽¹⁾ EUVL L 162, 22.6.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 25.

*23 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan päätös N:o 1364/2006/EY 1 päivästä tammikuuta 2014. Tästä asetuksesta ei johdu oikeuksia päätöksen N:o 1364/2006/EY liitteissä I ja III luetelluille hankkeille.

*24 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä kesäkuuta 2013 lukuun ottamatta 14 ja 15 artiklaa, joita sovelletaan Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevan asetuksen soveltamispäivästä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE I

ENERGIAINFRASTRUKTUURIEN ENSISIJAISET KÄYTÄVÄT JA ALUEET

Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien ensisijaisiin käytäviin ja alueisiin:

1. ENSISIJAISET SÄHKÖKÄYTÄVÄT

- 1) Pohjoisten merialueiden offshore-verkko ("NSOG"): Pohjanmeren, Irlanninmeren, Englannin kanaalin, Itämeren ja niiden lähivesien integroidun offshore-sähköverkon kehittäminen ja siihen liittyvät rajayhdysjohdot uusiutuvista offshore-energianlähteistä tuotetun sähkön siirtämiseksi kulutus- ja varastointikeskuksiin ja rajat ylittävän sähkökaupan lisäämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Luxemburg, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- 2) Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliitännät ("NSI West Electricity"): alueen jäsenvaltioiden ja Välimeren alueen, mukaan lukien Pyreneiden niemimaa, väliset yhteenliitännät erityisesti uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämiseksi verkkoon ja sisäisten verkkoinfrastruktuurien vahvistamiseksi, jotta voidaan edistää markkinoiden yhdentymistä alueella.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- 3) Keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliitännät ("NSI East Electricity"): pohjois-etelä- ja itä-länsisuuntaiset yhteenliitännät ja sisäiset linjat sisämarkkinoiden loppuun saattamiseksi ja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämiseksi verkkoon.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia⁽¹⁾, Kypros, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

- 4) Baltian energiamaarkkinoiden yhteenliitännäsuunnitelma sähkön osalta ("BEMIP Electricity"): Itämeren alueen jäsenvaltioiden väliset yhteenliitännät ja sisäisten verkkoinfrastruktuurien vastaava vahvistaminen Baltian maiden eristyneisyyden poistamiseksi ja markkinoiden yhdentymisen edistämiseksi muun muassa edistämällä uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön liittämistä verkkoon alueella.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

2. ENSISIJAISET KAASUKÄYTÄVÄT

- 5) Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasuyhteydet ("NSI West Gas"): Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaisten kaasuvirtojen kaasuinfrastruktuuri toimitusreittien monipuolistamiseksi ja kaasun lyhyen aikavälin toimituskyvyn parantamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta.

- 6) Keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasuyhteydet ("NSI East Gas"): kaasuinfrastruktuuri Itämeren alueen, Adrianmeren ja Egeanmeren, itäisen Välimeren alueen sekä Mustanmeren välisiä alueellisia yhteyksiä varten sekä kaasuntoimitusten monipuolistamiseksi ja toimitusvarmuuden parantamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia⁽¹⁾, Kypros, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

⁽¹⁾ Edellyttäen, että Kroatia liittyy unioniin, Kroatian liittymispäivästä alkaen.

▼B

- 7) Eteläinen kaasukäytävä ("SGC"): infrastruktuuri kaasun siirtoa varten Kaspianmeren alueelta, Keski-Aasiasta, Lähi-idästä ja itäisen Välimeren alueelta unioniin kaasuntoimitusten monipuolistamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Bulgaria, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia ⁽¹⁾, Kypros, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari.

- 8) Baltian energiamaarkkinoiden yhteenliittämissuunnitelma kaasun osalta ("BEMIP Gas"): kaasuinfrastuktuuri kolmen Baltian maan ja Suomen eristyneisyyden ja yhdestä toimittajasta riippuvuuden poistamiseksi, sisäisten verkkoinfrastruktuurien vahvistamiseksi vastaavasti sekä Itämeren alueen toimitusten monipuolistamiseksi ja toimitusvarmuuden parantamiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro.

3. ENSISIJAINEN ÖLJYKÄYTÄVÄ

- 9) Keskisen Itä-Euroopan öljyntoimitusyhteydet ("OSC"): keskisen Itä-Euroopan öljyputkiverkon yhteentoimivuus toimitusvarmuuden parantamiseksi ja ympäristöriskien pienentämiseksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot: Itävalta, Kroatia ⁽¹⁾, Puola, Saksa, Slovakia, Tšekki ja Unkari.

4. ENSISIJAISET AIHEALUEET

- 10) Älykkäiden verkkojen käyttöönotto: älykkäiden verkkoteknologioiden käyttöönotto kaikkialla unionissa, jotta voidaan ottaa tehokkaasti huomioon kaikkien sähköverkkoon liitettyjen käyttäjien käyttötottumukset ja toiminta, erityisesti suurten sähkömäärien tuotanto uusiutuvista tai hajanaisista energialähteistä sekä kuluttajien kysynnänohjaus.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

- 11) Sähkönsiirron valtaväylät: ensimmäiset sähkönsiirron valtaväylät vuoteen 2020 mennessä sellaisen unionin laajuisen sähkönsiirron valtaväyläverkon rakentamiseksi, jonka avulla on mahdollista

- sopeutua jatkuvasti lisääntyvään tuulivoiman ylijäämätuotantoon Pohjanmerellä ja Itämerellä ja niiden ympäristössä sekä lisääntyvään uusiutuvista lähteistä peräisin olevaan tuotantoon Itä- ja Etelä-Euroopassa ja myös Pohjois-Afrikassa;
- liittää nämä uudet tuotantokeskukset tärkeimpiin varastointikapasiteetteihin Pohjoismaissa, Alpeilla ja muilla alueilla, joilla on suuria kulutuskeskuksia; ja
- mukautua yhä vaihtelevampiin ja hajautetumpiin sähköntoimituksiin ja yhä joustavampaan sähkönkysyntään.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

- 12) Rajat ylittävä hiilidioksidiverkko: hiilidioksidin siirtoinfrastruktuurin kehittäminen jäsenvaltioiden välillä ja unionin naapurimaiden kanssa hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin saamiseksi käyttöön.

Asianomaiset jäsenvaltiot: kaikki.

⁽¹⁾ Edellyttäen, että Kroatia liittyy unioniin, Kroatian liittymispäivästä alkaen.

LIITE II

ENERGIAINFRASTRUKTUURILUOKAT

Liitteessä I lueteltujen energiainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja alueiden toteuttamiseksi kehitettävät energiainfrastruktuuriluokat ovat seuraavat:

1) sähkö:

- a) suurjänniteilmajohdot, jotka on suunniteltu vähintään 220 kV:n jännitteelle, ja maan- tai merenalaiset siirtokaapelit, jotka on suunniteltu vähintään 150 kV:n jännitteelle;
- b) erityisesti sähkönsiirron valtaväylien osalta: kaikki fyysiset laitteet, jotka on suunniteltu mahdollistamaan sähkönsiirto korkealla tai erittäin korkealla jännitteellä, jotta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa sijaitsevia suuria sähköntuotantomääriä tai sähkövarastoja voidaan yhdistää suuren mittakaavan sähkönkulutukseen yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa;
- c) sähkövarastointilaitokset, joita käytetään sähkön pysyvään tai tilapäiseen varastointiin maanpäällisissä tai maanalaisissa infrastruktuureissa tai geologisilla varastointialueilla, sillä edellytyksellä, että ne on liitetty suoraan vähintään 110 kV:n jännitteelle suunniteltuihin suurjännitejohtoihin;
- d) kaikki a, b ja c alakohdassa määriteltyjen järjestelmien turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät kaikilla jännitetasoilla sekä sähköasemat;
- e) kaikki laitteet ja laitteistot, sekä siirtotasolla että keskijännitteisellä jakelutasolla, joiden tarkoituksena on kaksisuuntainen digitaalinen viestintä ja sähkön tuotannon, siirron, jakelun ja kulutuksen tosiaikainen tai lähes tosiaikainen, interaktiivinen ja älykäs seuranta ja hallinta sähköverkossa sellaisen verkon kehittämiseksi, jossa voidaan ottaa tehokkaasti huomioon kaikkien siihen liitettyjen käyttäjien – tuottajien ja kuluttajien sekä niiden, jotka ovat molempia – käyttötottumukset ja toiminta siten, että voidaan turvata taloudellisesti tehokkaat ja kestävät sähköjärjestelmät, joissa hävikki on vähäistä ja laatu, toimitusvarmuus ja turvallisuus ovat korkeatasoisia;

2) kaasu:

- a) maakaasun ja biokaasun siirtoputkistot, jotka ovat osa pääasiassa korkeapaineputkista koostuvia putkistoja, lukuun ottamatta tuotantovaiheen aikaisia korkeapaineputkistoja ja maakaasun paikalliseen jakeluun käytettäviä korkeapaineputkistoja;
- b) edellä mainittuihin korkeapainekaasuputkiin yhdistetyt maanalaiset varastot;
- c) nesteytetyn maakaasun (LNG) tai paineistetun maakaasun (CNG) vastaanotto-, varastointi- ja kaasuttamislaitokset tai paineenvähennyslaitokset;
- d) kaikki järjestelmän turvallisen, varman ja tehokkaan toiminnan tai kaksisuuntaisen kapasiteetin mahdollistamisen kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien kompressoriasemat;

3) öljy:

- a) raakaöljyn siirtoon käytetyt putkistot;
- b) raakaöljyputkistojen toiminnan kannalta välttämättömät pumppuasemat ja varastot;
- c) kaikki järjestelmän moitteettoman, turvallisen ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät ja vastakkaisvirtauslaitteistot;

▼B

4) hiilidioksidi:

- a) erityiset putkistot, lukuun ottamatta tuotantovaiheen aikaista putkiverkkoa, joita käytetään ihmisen toiminnasta aiheutuvan hiilidioksidin siirtoon useammasta kuin yhdestä lähteestä, eli teollisuuslaitoksista (mukaan lukien voimalat), jotka tuottavat hiilidioksidikaasua polttamalla tai muilla kemiallisilla reaktioilla, joihin liittyy fossiilisia tai ei-fossiilisia hiiltä sisältäviä yhdisteitä, hiilidioksidin pysyvää geologista varastointia varten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY ⁽¹⁾ mukaisesti;
- b) hiilidioksidin nesteytys- ja välivarastointilaitokset jatkosiirtoa varten. Tähän eivät sisälly siinä geologisessa muodostumassa olevat infrastruktuurit, jota käytetään hiilidioksidin pysyvään geologiseen varastointiin direktiivin 2009/31/EY mukaisesti, eivätkä niihin liittyvät maan pinnalla olevat laitokset ja injektointilaitokset;
- c) kaikki järjestelmän moitteettoman, turvallisen ja tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömät laitteet tai laitteistot, mukaan lukien suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmät.

⁽¹⁾ EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114.

LIITE III

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIEN HANKKEIDEN ALUEELLISET LUETTELOT

1. RYHMIÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

- 1) Liitteessä II olevassa 1 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien sähköhankkeiden osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat sekä komissio, virasto ja Sähkö-ENTSO.

Liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien kaasu- ja kaasuhankkeiden osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, kansalliset sääntelyviranomaiset, siirtoverkonhaltijat sekä komissio, virasto ja Kaasu-ENTSO.

Liitteessä II olevassa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta kukin ryhmä koostuu seuraavien tahojen edustajista: jäsenvaltiot, hankkeen toteuttajat, joita liitteessä I määritellyt asianomaiset ensisijaiset käytävät ja alueet koskevat, ja komissio.

- 2) Ryhmien päätöksentekovelimet voidaan yhdistää. Kaikki ryhmät tai päätöksentekovelimet kokoontuvat tarvittaessa keskustelemaan kaikille ryhmille yhteisistä asioista, joihin voivat kuulua alueiden välisen johdonmukaisuuden kannalta olennaiset kysymykset tai alueellisten luetteloiden luonnoksiin sisältyvien ehdotettujen hankkeiden lukumäärä silloin, kun on olemassa riski, että lukumäärä ei ole hallittavissa.
- 3) Kukin ryhmä organisoii työnsä direktiivin 2009/72/EY 6 artiklassa, direktiivin 2009/73/EY 7 artiklassa, asetuksen (EY) N:o 714/2009 12 artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 12 artiklassa säädettyjen alueellisten yhteistyötoimien ja muiden olemassa olevien alueellisten yhteistyörakenteiden mukaisesti.
- 4) Kukin ryhmä kutsuu kokouksiinsa, siinä määrin kuin se on tarpeen liitteessä I määritellyn asianomaisen ensisijaisen käytävän tai alueen toteuttamiseksi, sellaisten hankkeiden toteuttajia, jotka voidaan mahdollisesti valita yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi, kansallisten hallintojen ja sääntelyviranomaisten edustajia ja siirtoverkonhaltijoita unionin ehdokasmaista ja mahdollisista ehdokasmaista ja Euroopan talousalueen ja Euroopan vapaakauppaliiton jäsenmaista sekä edustajia energiayhteisön toimielimistä ja elimistä, Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvista maista ja maista, joiden kanssa unioni on sopinut erityisestä energia-alan yhteistyöstä. Kolmansien maiden edustajien kutsumista koskevan päätöksen on perustuttava yhteisymmärrykseen.
- 5) Kukin ryhmä kuulee asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita ja tarvittaessa suoraan sidosryhmiä, mukaan lukien tuottajat, jakeluverkonhaltijat, toimittajat ja kuluttajat, ja ympäristöjärjestöjä. Ryhmä voi järjestää kuulemistilaisuuksia, jos ne ovat tarpeen sen tehtävien toteuttamiseksi.
- 6) Komissio julkistaa kunkin ryhmän sisäiset säännöt, jäsenorganisaatioiden päivitetyn luettelon, säännöllisesti päivitetty tiedot työn edistymisestä, kokousten esityslistat sekä lopulliset päätelmät ja päätökset 18 artiklassa tarkoitettuna avoimuusfoorumilla.
- 7) Komissio, virasto ja ryhmät pyrkivät johdonmukaisuuteen eri ryhmien välillä. Komissio ja virasto varmistavat tätä varten tarvittaessa kaikkea sellaista työtä koskevan tietojenvaihdon, joka on asianomaisten ryhmien alueiden välisen edun mukaista.

▼B

Kansallisten sääntelyviranomaisten ja viraston osallistuminen ryhmiin ei saa vaarantaa sellaisten tavoitteiden ja tehtävien toteutumista, jotka kuuluvat niille tämän asetuksen taikka direktiivin 2009/72/EY 36 ja 37 artiklan, direktiivin 2009/73/EY 40 ja 41 artiklan tai asetuksen (EY) N:o 713/2009 mukaisesti.

2. ALUEELLISTEN LUETTELOJEN LAATIMISPROSESSI

- 1) Sellaisten hankkeiden toteuttajien, jotka voidaan mahdollisesti valita yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi ja joille halutaan yhteistä etua koskevien hankkeiden asema, on toimitettava ryhmälle yhteistä etua koskevaksi hankkeeksi valintaa koskeva hakemus, johon on sisällyttävä

— arviointi hankkeittensa vaikutuksesta liitteessä I määriteltyjen ensisijaisien käytävien ja alueiden toteuttamiseen;

— analyysi siitä, täyttyvätkö 4 artiklassa määritellyt asiaa koskevat arviointiperusteet;

— 21 ja 22 artiklan säännösten mukainen ja Sähkö-ENTSO:n tai Kaasu-ENTSO:n 11 artiklan mukaisesti laatimaan menetelmään perustuva hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi hankkeista, jotka ovat saavuttaneet riittävän kypsyyden; ja

— kaikki muut hankkeen arvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot.

- 2) Kaikkien vastaanottajien on käsiteltävä kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

- 3) Ensimmäisen unionin luettelon hyväksymisen jälkeen ja kaikissa myöhemmissä hyväksytyissä unionin luetteloissa liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen sähkön siirto- ja varastointihankkeiden on oltava osa viimeisintä saatavilla olevaa kymmenvuotista sähköverkon kehittämissuunnitelmaa, jonka Sähkö-ENTSO on laatinut asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan mukaisesti.

- 4) Ensimmäisen unionin luettelon hyväksymisen jälkeen ja kaikissa myöhemmissä hyväksytyissä unionin luetteloissa liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen kaasun siirto- ja varastointihankkeiden on oltava osa viimeisintä saatavilla olevaa kymmenvuotista kaasuverkon kehittämissuunnitelmaa, jonka Kaasu-ENTSO on laatinut asetuksen (EY) N:o 715/2009 8 artiklan mukaisesti.

- 5) Hanke-ehdotukset, joita esitetään sisällytettäväksi ensimmäiseen unioniin luetteloon ja joita ei ole aiemmin arvioitu asetuksen (EY) N:o 714/2009 8 artiklan mukaisesti, arvioi unionin laajuisen järjestelmän tasolla

— Sähkö-ENTSO viimeisimmässä saatavilla olevassa kymmenvuotisessa verkon kehittämissuunnitelmassa sovelletun menetelmän mukaisesti liitteessä II olevassa 1 kohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta;

— Kaasu-ENTSO tai kolmas osapuoli johdonmukaisesti puolueettoman menetelmän perusteella liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta.

Komissio antaa viimeistään 16 päivänä tammikuuta 2014 suuntaviivoja arviointiperusteista, joita Sähkö-ENTSO:n ja Kaasu-ENTSO:n on sovellettava laatiessaan 3 ja 4 alakohdassa tarkoitettuja kymmenvuotisia verkon kehittämissuunnitelmia, jotta voidaan varmistaa yhtäläinen kohtelu ja prosessin avoimuus.

- 6) Liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvat ehdotetut hiilidioksidinsiirtohankeet on esitettävä osana vähintään kahden jäsenvaltion laatimaa suunnitelmaa, joka koskee rajat ylittävän hiilidioksidin siirto- ja varastointi-infrastruktuurin kehittämistä ja jonka asianomaiset jäsenvaltiot tai kyseisten jäsenvaltioiden nimeämät yksiköt esittävät komissiolle.

▼B

- 7) Kansallisten sääntelyviranomaisten ja tarvittaessa viraston on liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen hankkeiden osalta, mahdollisuuksien mukaan osana alueellista yhteistyötä (direktiivin 2009/72/EY 6 artikla ja direktiivin 2009/73/EY 7 artikla), tarkistettava arviointiperusteiden tai kustannus-hyötyanalyysissä sovelletun menetelmän johdonmukainen soveltaminen sekä arvioitava niiden rajat ylittävää merkitystä. Niiden on esitettävä arvionsa ryhmälle.
- 8) Liitteessä II olevassa 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta komissio arvioi 4 artiklassa säädettyjen arviointiperusteiden soveltamista. Liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien ehdotettujen hiilidioksidihankkeiden osalta komissio ottaa huomioon myös tulevat laajentamismahdollisuudet muihin jäsenvaltioihin. Komissio esittää arvionsa ryhmälle.
- 9) Kukin jäsenvaltio, jonka alueeseen ehdotettu hanke ei liity mutta jossa ehdotettu hanke voi aiheuttaa mahdollisen positiivisen nettovaikutuksen tai mahdollisen merkittävän vaikutuksen esimerkiksi ympäristöön tai sen alueella olevan energiainfrastruktuurin toimintaan, voi esittää ryhmälle lausunnon, jossa se ilmaisee huolenaiheensa.
- 10) Ryhmän päätöksentekovelimen on ryhmään kuuluvan jäsenvaltion pyynnöstä tutkittava jäsenvaltion 3 artiklan 3 kohdan nojalla esittämät perustelut sille, miksi se ei hyväksy alueeseensa liittyvää yhteistä etua koskevaa hanketta.
- 11) Ryhmän on kokoonnuttava tutkimaan ehdotettuja hankkeita ja asettamaan ne paremmuusjärjestykseen ottaen huomioon sääntelyviranomaisten arvion tai öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta komission arvion.
- 12) Ryhmien laatimat alueellisten luetteloiden luonnokset liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvista ehdotetuista hankkeista sekä 9 alakohdassa tarkoitettujen lausuntojen on toimitettava virastolle kuusi kuukautta ennen unionin luettelon hyväksymispäivää. Viraston on arvioitava alueellisten luetteloiden luonnokset ja niihin liittyvät lausunnot kolmen kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. Viraston on annettava lausunto alueellisten luetteloiden luonnoksista ja erityisesti arviointiperusteiden ja kustannus-hyötyanalyysin johdonmukaisesta soveltamisesta eri alueilla. Viraston lausunto hyväksytään asetuksen (EY) N:o 713/2009 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
- 13) Kunkin ryhmän päätöksentekovelimen on kuukauden kuluessa viraston lausunnon vastaanottamisesta hyväksyttävä 3 artiklan 3 kohdan säännöksiä noudattaen lopullinen alueellinen luettelonsa ryhmien ehdotuksen pohjalta ja ottaen huomioon viraston lausunnon sekä 7 alakohdan mukaisesti toimitetun kansallisten sääntelyviranomaisten arvion tai 8 alakohdan mukaisesti ehdotettujen öljyn- ja hiilidioksidinsiirtohankkeiden osalta komission arvion. Ryhmien on toimitettava komissiolle lopulliset alueelliset luettelonsa sekä 9 alakohdassa tarkoitettujen lausuntojen.
- 14) Jos saatujen alueellisten luetteloiden perusteella ja viraston lausunnon huomioon ottamisen jälkeen yhteistä etua koskevien ehdotettujen hankkeiden kokonaismäärä unionin luettelossa ylittää hallittavissa olevan määrän, komissio harkitsee kutakin asianomaista ryhmää kuultuaan sellaisten hankkeiden unionin luetteloon sisällyttämättä jättämistä, jotka asianomainen ryhmä asetti 4 artiklan 4 kohdan mukaisessa paremmuusjärjestyksessä alimmille sijoille.

LIITE IV

YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIEN HANKKEIDEN ARVIONTIPERUSTEISIIN LIITTYVÄT SÄÄNNÖT JA INDIKAATTORIT

- 1) Hanke, jolla on merkittävä rajat ylittävä vaikutus, on jonkin jäsenvaltion alueella sijaitseva hanke, joka täyttää seuraavat ehdot:
 - a) sähkönsiirron osalta hanke lisää verkon siirtokapasiteettia tai kaupallisiin virtoihin saatavilla olevaa kapasiteettia kyseisen jäsenvaltion rajalla yhden tai useamman muun jäsenvaltion kanssa tai saman siirtokäytävän missä tahansa merkityksellisessä poikkileikkauksessa, jolloin se lisää kyseisen rajat ylittävän verkon siirtokapasiteettia vähintään 500 megawattilla verrattuna tilanteeseen, jossa hanketta ei toteuteta;
 - b) sähkön varastoinnin osalta hanke luo vähintään 225 megawattia asennettua kapasiteettia ja siinä on varastointikapasiteetti, joka mahdollistaa vähintään 250 gigawattitunnin vuotuisen nettosähköntuotannon;
 - c) kaasunsiirron osalta hanke koskee investointia vastakkaisvirtauskapasiteettiin tai muuttaa kykyä siirtää kaasua kyseisten jäsenvaltioiden rajojen yli vähintään 10 prosentilla verrattuna ennen hankkeen toteutusta vallinneeseen tilanteeseen;
 - d) kaasun varastoinnin tai nesteytetyn tai paineistetun maakaasun osalta hankkeen tavoitteena on suorien tai epäsuorien toimitusten järjestäminen vähintään kahteen jäsenvaltioon tai infrastruktuurinormin (N-1-säännön) täyttäminen aluetasolla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 994/2010 ⁽¹⁾ 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
 - e) älykkäiden verkkojen osalta hanke on suunniteltu suurjännite- tai keskijännitetason laitteille ja laitteistoille, jotka on suunniteltu vähintään 10 kV:n jännitteelle. Siihen osallistuu vähintään kahden jäsenvaltion siirto- ja jakeluverkonhaltijoita, jotka kattavat vähintään 50 000 käyttäjää, jotka tuottavat tai kuluttavat sähköä tai tekevät molempia kulutusalueella, jossa kulutus on vähintään 300 gigawattituntia vuodessa; tästä vähintään 20 prosentin on oltava peräisin luonteeltaan vaihtelevista uusiutuvista energialähteistä.
- 2) Liitteessä II olevassa 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan seuraavasti:
 - a) Markkinoiden yhdentymistä, kilpailua ja järjestelmän joustavuutta mitataan viimeisimmässä saatavilla olevassa unionin laajuisessa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti seuraavasti:
 - lasketaan rajat ylittävien hankkeiden osalta vaikutus verkon siirtokykyn molempiin virran kulkusuuntiin sähkömääränä (megawatteina) mitattuna sekä niiden vaikutus tavoiteltuun yhteenliittäntäkapasiteetin 10 prosentin vähimmäistasoon asennetusta tuotantokapasiteetista tai niiden hankkeiden osalta, joilla on merkittävä rajat ylittävä vaikutus, vaikutus verkon siirtokykyn asianomaisten jäsenvaltioiden rajoilla, asianomaisten jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten maiden välillä tai asianomaisten jäsenvaltioiden sisällä sekä vaikutus kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen ja verkkotoimintoihin asianomaisissa jäsenvaltioissa;
 - arvioidaan vaikutus liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella suhteessa energiajärjestelmän laajuisiin tuotanto- ja siirtokustannuksiin ja markkinahintojen lähentymiseen hankkeen seurauksena erilaisissa suunnitteluskenaarioissa, ottaen erityisesti huomioon tärkeysjärjestyksessä aiheutuvat muutokset.

⁽¹⁾ EUVL L 295, 12.11.2010, s. 1.

▼B

- b) Uusiutuviista lähteistä peräisin olevan tuotannon siirtämistä suuriin kulu-
tuskuskeskuksiin ja varastointipaikoille mitataan viimeisimmässä saatavilla
olevassa kymmenvuotisessa sähköverkon kehittämissuunnitelmassa tehdyn
analyysin pohjalta erityisesti seuraavasti:
- sähkönsiirron osalta arvioidaan uusiutuviin energialähteisiin perustuvan
tuotantokapasiteetin määrä (teknologioittain, megawatteina), joka on
liitetty verkkoon ja siirretään hankkeen seurauksena, verrattuna tämän-
tyyppisiin uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotantokapasiteetin
kokonaismäärään, joka asianomaisessa jäsenvaltiossa on suunniteltu
saavutettavan vuonna 2020 direktiivin 2009/28/EY 4 artiklassa mää-
ritellyn uusiutuvia energialähteitä koskevan kansallisen toimintasuunni-
telman mukaisesti;
 - sähkön varastoinnin osalta verrataan hankkeen tarjoamaa uutta kapasi-
teettia samaan varastointiteknologiaan perustuvaan olemassa olevaan
kokonaiskapasiteettiin liitteessä V olevassa 10 kohdassa määritellyllä
analysoitavalla alueella.
- c) Toimitusvarmuutta, yhteentoimivuutta ja järjestelmän turvallista toimintaa
mitataan viimeisimmässä saatavilla olevassa kymmenvuotisessa sähköver-
kon kehittämissuunnitelmassa tehdyn analyysin pohjalta erityisesti arvioi-
malla hankkeen vaikutus odotettuun kuormitusputoamaan liitteessä V ole-
vassa 10 kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella suhteessa tuotanto-
ja siirtokapasiteetin riittävyyteen ominaisilla kuormitusjaksoilla, ottaen
huomioon odotetut muutokset ilmastoon liittyvissä äärimmäisissä sääilmi-
öissä ja niiden vaikutukset infrastruktuurin häiriönsietoon. Soveltuvien osin
arvioidaan hankkeen vaikutus järjestelmän toiminnan ja palvelujen riippu-
mattomaan ja luotettavaan valvontaan.
- 3) Liitteessä II olevassa 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien hankkei-
den osalta 4 artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan
seuraavasti:
- a) Markkinoiden yhdentymistä ja yhteentoimivuutta mitataan laskemalla
hankkeen tuottama lisäarvo markkina-alueiden yhdentymiseen ja hintojen
lähentymiseen sekä järjestelmän yleiseen joustavuuteen, mukaan lukien
vastakkaisvirtauksille tarjottu kapasiteettitaso eri skenaarioissa.
 - b) Kilpailua mitataan toimitusten monipuolistumisen pohjalta, mukaan lukien
kotimaisten toimituslähteiden helpompi saatavuus, ottaen huomioon toimi-
tuslähteiden monipuolistuminen, toimittajien monipuolistuminen, reittien
monipuolistuminen ja uuden kapasiteetin vaikutus kapasiteettitasolla las-
kettuun Herfindahl-Hirschman-indeksiin (HHI) liitteessä V olevassa 10
kohdassa määritellyllä analysoitavalla alueella.
 - c) Kaasun toimitusvarmuutta mitataan laskemalla hankkeen tuottama lisäarvo
unionin kaasujärjestelmän lyhyen ja pitkän aikavälin häiriönsietoon ja jär-
jestelmän jäljellä olevan joustavuuden parantamiseen, jotta se selviää jä-
senvaltioiden toimitushäiriöistä eri skenaarioissa, sekä hankkeen tarjoama
lisäkapasiteetti mitattuna suhteessa infrastruktuurinormiin (N-1-sääntö) alu-
etasolla asetuksen (EU) N:o 994/2010 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
 - d) Kestävyyttä mitataan hankkeen vaikutuksena päästöjen vähentämiseen, uu-
siutuviin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon varavoiman tai säh-
kö-kaasu-muuntamisen ja biokaasun siirron tukemiseen, ottaen huomioon
odotetut muutokset ilmasto-olosuhteissa.
- 4) Liitteessä II olevassa 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun luokkaan kuu-
luvien hankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltuja toimintoja arvioidaan seura-
vin perustein:
- a) Kestävyytaso: Tätä perustetta mitataan arvioimalla kasvihuonekaasupääs-
töjen vähentymistä ja sähköverkkoinfrastruktuurin ympäristövaikutuksia.

▼B

- b) Siirto- ja jakeluverkkojen kyky yhdistää käyttäjiä ja siirtää sähköä käyttäjille ja käyttäjiltä: Tätä perustetta mitataan arvioimalla hajanaisten energia-varojen asennettua kapasiteettia jakeluverkoissa, suurinta sallittua sähkön syöttömäärää ilman siirtoverkkojen ylikuormitusriskiä sekä energiamäärää, joka jätetään ottamatta uusiutuvista lähteistä ylikuormitus- tai turvallisuus-riskien takia.
 - c) Verkon liitettävyyden ja pääsyn verkon käyttäjien kaikkiin luokkiin: Tätä perustetta mitataan tarkastelemalla menetelmiä, joita käytetään tuottajiin ja kuluttajiin sekä niihin käyttäjiin, jotka ovat molempia, sovellettavien maksujen ja tariffien laskemiseen, ja näiden maksujen ja tariffien rakennetta sekä arvioimalla verkossa dynaamista tasapainotusta varten saatavilla olevaa toiminnan joustavuutta.
 - d) Toimitusvarmuus ja toimitusten laatu: Tätä perustetta mitataan tarkastelemalla luotettavasti saatavilla olevan tuotantokapasiteetin ja huippukysynnän suhdetta, uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön osuutta, sähköjärjestelmän vakautta, keskeytysten kestoa ja tiheyttä asiakasta kohden, mukaan lukien ilmastoon liittyvät häiriöt, ja jännitteen laatutasoa.
 - e) Tehokkuus ja palvelun laatu sähkötoimituksissa ja verkon toiminnassa: Tätä perustetta mitataan tarkastelemalla hävikin tasoa siirto- ja jakeluverkoissa, pienimmän ja suurimman sähkönkysynnän suhdetta määrättyinä ajanjaksona, kysyntäpuolen osallistumista sähkömarkkinoihin ja energiatehokkuustoimenpiteisiin, sähköverkkokomponenttien käyttöastetta (eli keskimääräistä kuormitusta), verkkokomponenttien saatavuutta (suhteessa suunniteltuun ja suunnittelemaan ylläpitoon) ja sen vaikutusta verkon suorituskykyyn sekä verkkokapasiteetin tosiasiallista saatavuutta suhteessa sen normiarvoon.
 - f) Rajat ylittävien sähkömarkkinoiden edistäminen kuormitusvirtojen hallinnalla silmukavirtojen vähentämiseksi ja yhteenliitöntäkapasiteettien lisäämiseksi: Tätä perustetta arvioidaan tarkastelemalla jäsenvaltion yhteenliitöntäkapasiteetin ja sen sähkönkysynnän suhdetta, yhteenliitöntäkapasiteettien käyttöä ja yhteenliitännöissä perittyjä siirtorajoitusmaksuja.
- 5) Liitteessä II olevassa 3 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvien öljynsiirtohankkeiden osalta 4 artiklassa lueteltujen arviointiperusteiden täyttymistä arvioidaan seuraavasti:
- a) Öljyn toimitusvarmuutta mitataan arvioimalla hankkeen tarjoaman uuden kapasiteetin tuottamaa lisäarvoa järjestelmän lyhyen ja pitkän aikavälin häiriönsietoon ja järjestelmän jäljellä olevaa joustavuutta, jotta se selviää toimitushäiriöistä eri skenaarioissa.
 - b) Yhteentoimivuutta mitataan arvioimalla sitä, miten paljon hanke parantaa öljyverkon toimintaa, erityisesti mahdollistamalla vastakkaisvirtaukset.
 - c) Resurssien tehokasta ja kestävää käyttöä mitataan tarkastelemalla sitä, miten laajasti hankkeessa hyödynnetään jo olemassa olevaa infrastruktuuria ja miten se edistää ympäristöön ja ilmastomuutokseen liittyvien taakkojen ja riskien minimointia.

LIITE V

ENERGIAJÄRJESTELMÄN LAAJUINEN KUSTANNUS-HYÖTYANALYYSI

Yhteistä etua koskevien hankkeiden yhdenmukaistetussa energiajärjestelmän laajuudessa kustannus-hyötyanalyyseissä käytettävissä menetelmissä on noudatettava tässä liitteessä vahvistettuja periaatteita.

- 1) Menetelmien on perustuttava yhteisiin syöttötietoihin, jotka edustavat unionin sähkö- ja kaasuverkkoja vuosina $n + 5$, $n + 10$, $n + 15$ ja $n + 20$, missä n on analyysin suoritusvuosi. Tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - a) Sähkö: skenaariot, jotka kuvaavat kysyntää, tuotantokapasiteetteja polttoainetyypeittäin (biomassa, maalämpö, vesivoima, kaasu, ydinvoima, öljy, kiinteät polttoaineet, tuuli, aurinkosähkö, keskittävä aurinkolämpö, muut uusiutuvat teknologiat) ja niiden maantieteellistä sijaintia, polttoaineiden hintoja (mukaan lukien biomassa, hiili, kaasu ja öljy), hiilidioksidin hintoja sekä siirtoverkon ja tarvittaessa jakeluverkon koostumusta ja sen kehitystä, ottaen huomioon kaikki merkittävät uudet tuotanto- (myös hiilidioksidin talteenotolla varustettu kapasiteetti), varastointi- ja siirtohankkeet, joista on tehty lopullinen investointipäätös ja jotka on määrä ottaa käyttöön vuoden $n + 5$ loppuun mennessä.
 - b) Kaasu: skenaariot, jotka kuvaavat kysyntää, tuontia, polttoaineiden hintoja (mukaan lukien hiili, kaasu ja öljy), hiilidioksidin hintoja sekä siirtoverkon koostumusta ja sen kehitystä, ottaen huomioon kaikki uudet hankkeet, joista on tehty lopullinen investointipäätös ja jotka on määrä ottaa käyttöön vuoden $n + 5$ loppuun mennessä.
- 2) Tietojen on vastattava analyysin tekoajankohtana voimassa olevaa unionin ja kansallista oikeutta. Sähkön ja kaasun osalta käytettyjen tietojen on oltava yhteensopivia etenkin hintoja ja markkinoilla olevia määriä koskevien oletusten osalta. Ennen tietojen laatimista on kuultava virallisesti jäsenvaltioita ja kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavia organisaatioita. Komissio ja virasto varmistavat vaadittujen kaupallisten tietojen saannin kolmansilta osapuolilta, jos se on tarpeen.
- 3) Menetelmissä on annettava ohjausta kustannus-hyötyanalyyseissä tarvittavan verkko- ja markkinamallinnuksen kehittämistä ja käytöstä.
- 4) Kustannus-hyötyanalyysin on perustuttava kustannusten ja hyötyjen yhdenmukaistettuun arviointiin erilaisissa analysoiduissa hankeluokissa ja katettava vähintään 1 kohdassa tarkoitettu ajanjakso.
- 5) Kustannus-hyötyanalyyseissä on otettava huomioon vähintään seuraavat kustannukset: pääomamenot, käyttö- ja ylläpitokustannukset hankkeen teknisen elinkaaren ajalta ja tarvittaessa käytöstäpoisto- ja jätahuoltokustannukset. Menetelmissä on annettava ohjausta laskelmissa käytettävistä diskonttoko-roista.
- 6) Sähkön siirron ja varastoinnin osalta kustannus-hyötyanalyyseissä on otettava huomioon vähintään asetuksen (EY) N:o 714/2009 13 artiklan soveltamisesta johtuvat vaikutukset ja korvaukset, vaikutukset liitteessä IV määriteltiin indikaattoreihin ja seuraavat vaikutukset:
 - a) kasvihuonekaasupäästöt ja siirtohävikit hankkeen teknisen elinkaaren aikana;
 - b) uusien tuotanto- ja siirtoinvestointien tulevat kustannukset hankkeen teknisen elinkaaren aikana;

▼B

- c) toiminnan joustavuus, mukaan lukien säätövoiman ja lisäpalvelujen optimointi;
 - d) järjestelmän häiriönsieto, mukaan lukien kyky sietää katastrofeja ja ilmastomuutosta, ja verkon turvallisuus, erityisesti direktiivissä 2008/114/EY määritellyissä Euroopan elintärkeissä infrastruktuureissa.
- 7) Kaasun osalta kustannus-hyötyanalyysissa on otettava huomioon vähintään markkinatestauksen tulokset, vaikutukset liitteessä IV määriteltyihin indikaattoreihin ja seuraavat vaikutukset:
- a) kyky sietää katastrofeja ja ilmastomuutosta ja verkon turvallisuus, erityisesti direktiivissä 2008/114/EY määritellyissä Euroopan elintärkeissä infrastruktuureissa;
 - b) kaasuverkon ylikuormitus.
- 8) Älykkäiden verkkojen osalta kustannus-hyötyanalyysissa on otettava huomioon vaikutukset liitteessä IV määriteltyihin indikaattoreihin.
- 9) Yksityiskohtainen menetelmä, jota käytetään 6, 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen indikaattoreiden huomioon ottamiseen, on laadittava jäsenvaltioiden ja kaikkia asianomaisia sidosryhmiä edustavien organisaatioiden virallisen kuulemisen jälkeen.
- 10) Menetelmissä on määriteltävä asianmukaisten syöttötietojen pohjalta tehtävä analyysi, jossa määritetään vaikutukset kunkin hankkeen kanssa ja ilman sitä. Yksittäisen hankkeen analysoitava alue kattaa kaikki jäsenvaltiot ja kolmannet maat, joiden alueelle hanke rakennetaan, kaikki naapurijäsenvaltiot ja kaikki muut jäsenvaltiot, joihin hankkeella on merkittäviä vaikutuksia.
- 11) Analyysissa on yksilöitävä jäsenvaltiot, joihin hankkeella on positiivinen nettovaikutus (edunsaajat), ja jäsenvaltiot, joihin hankkeella on negatiivinen nettovaikutus (kustannusten kantajat). Kuhunkin kustannus-hyötyanalyysiin on sisällyttävä herkkyyshanalyysit, jotka koskevat syöttötietoja, eri hankkeiden käyttöönottopäiviä samalla analysoitavalla alueella ja muita asiaankuuluvia parametreja.
- 12) Siirtoverkonhaltijoiden, varastointilaitteistojen sekä paineistetun ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen haltijoiden sekä jakeluverkonhaltijoiden on vaihdettava menetelmien laadinnassa tarvittavia tietoja, myös asianmukaisesta verkko- ja markkinamallinnuksesta. Siirto- ja jakeluverkonhaltijoiden, jotka keräävät tietoja muiden siirto- ja jakeluverkonhaltijoiden puolesta, on palautettava tietojen keruun tulokset osallistuville siirto- ja jakeluverkonhaltijoille.
- 13) Tämän asetuksen 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen sähkö- ja kaasualan yhteisen markkina- ja verkkomallin osalta tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitettujen syöttötietojen on katettava vuodet $n + 10$, $n + 20$ ja $n + 30$, ja mallin on mahdollistettava taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten täydellinen arviointi, mukaan lukien erityisesti ulkoiset kustannukset, kuten kasvihuonekaasupäästöihin ja tavanomaisiin ilman epäpuhtauspäästöihin tai toimitusvarmuuteen liittyvät kustannukset.

LIITE VI

**AVOIMUUTTA JA YLEISÖN OSALLISTUMISTA KOSKEVAT
SUUNTAVIIKAT**

- 1) Edellä 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa menettelykäsikirjassa on yksilöitävä vähintään seuraavat:
 - a) asiaa koskeva oikeus, johon päätökset ja lausunnot perustuvat erityyppisissä yhteistä etua koskevissa hankkeissa, mukaan lukien ympäristöoikeus;
 - b) hankittavat päätökset ja lausunnot;
 - c) toimivaltaisen viranomaisen, muiden viranomaisten ja keskeisten sidosryhmien nimet ja yhteystiedot;
 - d) työnkulku, jossa hahmotellaan prosessin jokainen vaihe, myös sen alustava aikataulu, ja tiivis yleiskatsaus päätöksentekomenettelystä;
 - e) tiedot päätöshakemusta varten toimitettavien asiakirjojen kattavuudesta, rakenteesta ja yksityiskohtaisuudesta, mukaan lukien tarkistuslista;
 - f) tiedot siitä, missä vaiheissa ja millä tavoin suuri yleisö voi osallistua prosessiin.
- 2) Edellä 10 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa yksityiskohtaisessa aikataulussa on yksilöitävä vähintään seuraavat:
 - a) hankittavat päätökset ja lausunnot;
 - b) viranomaiset, sidosryhmät ja yleisö, jota asia todennäköisesti koskee;
 - c) menettelyn yksittäiset vaiheet ja niiden kesto;
 - d) tärkeät välitavoitteet, jotka on saavutettava kattavan päätöksen tekemiseksi, ja niiden määräajat;
 - e) viranomaisten suunnittelemat resurssit ja mahdollisten lisäresurssien tarve.
- 3) Jotta voidaan lisätä yleisön osallistumista lupaprosessiin ja varmistaa jo ennalta yleisölle tiedottaminen ja vuoropuhelu yleisön kanssa, on noudatettava seuraavia periaatteita:
 - a) Sidosryhmille, joihin yhteistä etua koskeva hanke vaikuttaa, mukaan lukien asianomaiset kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, maanomistajat ja hankkeen läheisyydessä asuvat kansalaiset sekä suuri yleisö ja sen yhteenliittymät, järjestöt tai ryhmät, on tiedotettava ja niitä on kuultava laajasti varhaisessa vaiheessa, kun yleisön mahdolliset huolenaiheet voidaan vielä ottaa huomioon, ja avoimella ja läpinäkyvällä tavalla. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa tuettava aktiivisesti hankkeen toteuttajan toteuttamia toimia.
 - b) Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että yhteistä etua koskevien hankkeiden julkiset kuulemismenettelyt yhdistetään mahdollisuuksien mukaan. Kunkin julkisen kuulemisen on katettava kaikki kysymykset, joilla on merkitystä menettelyn kyseisessä vaiheessa, eikä kysymystä, jolla on merkitystä menettelyn yhdessä tietyssä vaiheessa, saa käsitellä useammassa kuin yhdessä julkisessa kuulemisessa. Yksi julkinen kuuleminen saadaan kuitenkin toteuttaa useammassa kuin yhdessä paikassa. Julkisessa kuulemisessa käsiteltävät kysymykset on mainittava selkeästi julkista kuulemistä koskevassa ilmoituksessa.
 - c) Huomautuksia ja vastalauseita saa ottaa vastaan ainoastaan julkisen kuulemisen alkamisesta sen päättymispäivään saakka.

▼B

- 4) Yleisön osallistumista koskevaan toimintamalliin on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:
- a) asianomaiset sidosryhmät, joita kuullaan;
 - b) suunnitellut toimenpiteet, mukaan lukien erillisten tapaamisten ehdotetut paikat ja päivämäärät;
 - c) aikataulu;
 - d) eri tehtäviin osoitetut henkilöstöresurssit.
- 5) Ennen hakemusasiakirjojen jättämistä toteutettavan julkisen kuulemisen yhteydessä asianomaisten osapuolten on vähintään:
- a) julkaistava enintään 15-sivuinen tiedote, jossa esitetään selkeä ja tiivis yleiskatsaus, joka koskee hankkeen tarkoitusta ja alustavaa aikataulua, kansallisen verkon kehittämissuunnitelmaa, tutkittuja vaihtoehtoisia reittejä, odotettuja vaikutuksia, myös luonteeltaan rajat ylittäviä, sekä mahdollisia lieventäviä toimenpiteitä, ja julkaistava tiedote ennen kuulemisen aloittamista ja annettava siinä myös 18 artiklassa tarkoitetun avoimuusfoorumin ja 1 kohdassa tarkoitetun menettelykäsikirjan verkko-osoitteet;
 - b) tiedotettava hankkeesta kaikille sidosryhmille, joihin hanke vaikuttaa, 9 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla verkkosivustolla tai muita asianmukaisia tiedotuskanavia käyttäen;
 - c) lähetettävä asianomaisille sidosryhmille, joihin hanke vaikuttaa, kirjallinen kutsu erillisiin tapaamisiin, joissa huolenaiheista keskustellaan.
- 6) Hankkeen verkkosivustolla on asetettava saataville vähintään seuraavat tiedot:
- a) 5 kohdassa tarkoitettu tiedote;
 - b) ei-tekniinen ja säännöllisesti päivitetty enintään 50-sivuinen tiivistelmä, josta käy ilmi hankkeen kulloinenkin tilanne ja johon merkitään selvästi muutokset aikaisempiin versioihin, kun tekstiä päivitetään;
 - c) hankkeen ja julkisen kuulemisen yleissuunnitelma, jossa ilmoitetaan selkeästi julkisten kuulemistilaisuuksien päivämäärät ja paikat sekä suunnitellut, kyseisten kuulemisten kannalta merkitykselliset aiheet;
 - d) yhteystiedot täydellisten hakemusasiakirjojen tilaamista varten;
 - e) yhteystiedot huomautusten ja vastalauseiden esittämiseksi julkisten kuulemisten aikana.

▼M6

LIITE VII

UNIONIN LUETTELO YHTEISTÄ ETUA KOSKEVISTA HANKKEISTA
("UNIONIN LUETTELO")

3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu

A. UNIONIN LUETTELOON LAATIMISESSA SOVELLETUT
PERIAATTEET

1) Yhteistä etua koskevien hankkeiden ryhmät

Jotkin yhteistä etua koskevat hankkeet ovat osa hankeryhmää, koska ne ovat toisistaan riippuvaisia, mahdollisesti keskenään kilpailevia tai keskenään kilpailevia. Yhteistä etua koskevat hankkeet on ryhmitelty seuraavan tyyppiin ryhmiin:

a) **toisistaan riippuvaisten yhteistä etua koskevien hankkeiden ryhmä** on määritelty seuraavasti: "Hankeryhmä X, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet". Toisistaan riippuvaisten hankkeiden ryhmät on muodostettu sellaisten hankkeiden yksilöimiseksi, jotka ovat kaikki välttämättömiä saman maiden rajat ylittävän pullonkaulan poistamiseksi ja jotka tarjoavat synergioita, jos ne toteutetaan yhdessä. Tässä tapauksessa kaikki hankkeet on toteutettava unionin laajuisten hyötyjen saavuttamiseksi;

b) **mahdollisesti keskenään kilpailevien yhteistä etua koskevien hankkeiden ryhmä** on määritelty seuraavasti: "Hankeryhmä X, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista". Mahdollisesti keskenään kilpailevien hankkeiden ryhmissä otetaan huomioon maiden rajat ylittävän pullonkaulan laajuuteen liittyvä epävarmuus. Tässä tapauksessa kaikkia hankeryhmään kuuluvia hankkeita ei tarvitse toteuttaa. Markkinat voivat päättää, toteutetaanko kaikki hankkeet, osa niistä tai vain yksi hanke, kunhan tarvittavat suunnitteluun ja lupamenettelyihin liittyvät ja lakisääteiset hyväksynnit on saatu. Hankkeiden tarpeellisuutta arvioidaan uudelleen seuraavassa yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittelyprosessissa, muun muassa suhteessa kapasiteettitarpeisiin; ja

c) **keskenään kilpailevien yhteistä etua koskevien hankkeiden ryhmä** on määritelty seuraavasti: "Hankeryhmä X, mukaan lukien yksi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista". Keskenään kilpailevien hankkeiden ryhmät liittyvät samaan pullonkaulaan. Pullonkaulan laajuus on kuitenkin selvempi kuin mahdollisesti keskenään kilpailevien yhteistä etua koskevien hankkeiden tapauksessa, ja siksi ainoastaan yksi yhteistä etua koskeva hanke on tarpeellista toteuttaa. Markkinat voivat päättää, mikä hankkeista toteutetaan, kunhan tarvittavat suunnitteluun ja lupamenettelyihin liittyvät ja lakisääteiset hyväksynnit on saatu. Tarvittaessa hankkeiden tarpeellisuutta arvioidaan uudelleen seuraavassa yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittelyprosessissa.

Kaikkiin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin sovelletaan samoja asetuksessa (EU) N:o 347/2013 vahvistettuja oikeuksia ja velvollisuuksia.

2) Sähköasemien ja kompressoriasemien käsittely

Sähköasemien, muuttaja-asemien ja kaasun osalta kompressoriasemien katsotaan olevan osa yhteistä etua koskevaa hanketta, jos ne sijaitsevat maantieteellisesti siirtojohdon tai -putken varrella. Sähköasemat, muuttaja-asemat ja kompressoriasemat katsotaan yksittäisiksi hankkeiksi ja mainitaan erikseen unionin luettelossa, jos niiden maantieteellinen sijainti poikkeaa siirtojohdosta tai -putkesta. Niihin sovelletaan asetuksessa (EU) N:o 347/2013 vahvistettuja oikeuksia ja velvollisuuksia.

3) Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi, ja hankkeet, joista on tullut osa muita yhteistä etua koskevia hankkeita

a) Useita asetuksella (EU) N:o 1391/2013 ja asetuksella (EU) 2016/89 hyväksytyissä unionin luetteloissa mainittuja hankkeita ei enää pidetä yhteistä etua koskevinä hankkeina yhdestä tai useammasta seuraavista syistä:

- hanke on jo otettu käyttöön tai on määrä ottaa käyttöön vuoden 2019 loppuun mennessä, minkä vuoksi se ei voisi hyötyä asetuksen (EU) N:o 347/2013 säännöksistä;

▼M6

- uusien tietojen mukaan hanke ei täytä yleisiä perusteita;
- hankkeen toteuttaja ei ole esittänyt sitä valittavaksi uudelleen unionin luetteloon; tai
- hanke sijoitettiin tärkeysjärjestyksessä muita ehdotettuja hankkeita alemmalle sijalle.

Nämä hankkeet (lukuun ottamatta käyttöön otettuja tai vuoden 2019 loppuun mennessä käyttöön otettavia hankkeita) voidaan ottaa huomioon valittaessa hankkeita seuraavaan unionin luetteloon, jos syitä niiden pois jättämiselle ei enää ole.

Tällaiset hankkeet eivät ole yhteistä etua koskevia hankkeita, mutta läpinäkyvyyden ja selkeyden vuoksi ne mainitaan alkuperäisillä hankenumeroilla liitteessä VII olevassa C osassa ”**Hankkeina, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi**”.

- b) Lisäksi joistakin asetuksella (EU) N:o 1391/2013 ja asetuksella (EU) 2016/89 hyväksytyissä unionin luetteloissa mainituista hankkeista on niiden täytäntöönpanon aikana tullut erottamaton osa muita yhteistä etua koskevia hankkeita (tai hankeryhmiä).

Tällaisia hankkeita ei enää katsota itsenäisiksi yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi, mutta läpinäkyvyyden ja selkeyden vuoksi ne mainitaan alkuperäisillä hankenumeroilla liitteessä VII olevassa C osassa ”**Hankkeina, jotka ovat nyt erottamaton osa muita yhteistä etua koskevia hankkeita**”.

4) **Määritelmä ”Yhteistä etua koskevat hankkeet, joilla on kaksoisstatus sähkönsiirron valtaväylinä”**

”Yhteistä etua koskevat hankkeet, joilla on kaksoisstatus sähkönsiirron valtaväylinä” ovat yhteistä etua koskevia hankkeita, jotka kuuluvat johonkin ensisijaiseen sähkökäytävään ja sähkönsiirron valtaväylien ensisijaiseen aihealueeseen.

B. UNIONIN LUETTELO YHTEISTÄ ETUA KOSKEVISTA HANKKEISTA

1) **Ensisijainen käytävä – Pohjoisten merialueiden offshore-verkko (”NSOG”)**

Nro	Määritelmä
1.3	Hankeryhmä Tanska–Saksa, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 1.3.1 Rajayhdysjohto Endrup (DK) – Klixbüll (DE)
1.6	Ranska–Irlanti-rajayhdysjohto välillä La Martyre (FR) – Great Island tai Knockraha (IE) (tunnetaan nimellä ”Celtic Interconnector”)
1.7	Hankeryhmä Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset rajayhdysjohdot, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 1.7.1 Rajayhdysjohto Cotentin (FR) – Exeterin lähistö (UK) (tunnetaan nimellä ”FAB”) 1.7.3 Rajayhdysjohto Coquelles (FR) – Folkestone (UK) (tunnetaan nimellä ”ElecLink”) 1.7.5 Rajayhdysjohto Dunkerquen lähistö (FR) – Kingsnorthin lähistö (UK) (tunnetaan nimellä ”Gridlink”)
1.8	Hankeryhmä Saksa – Norja (tunnetaan nimellä ”NordLink”) 1.8.1 Rajayhdysjohto Wilster (DE) – Tonstad (NO)
1.9	1.9.1 Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan rajayhdysjohto välillä Wexford (IE) – Pembroke, Wales (UK) (tunnetaan nimellä ”Greenlink”)

▼ M6

Nro	Määritelmä
1.10	Hankeryhmä Yhdistynyt kuningaskunta–Norja -rajayhdysjohdot, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 1.10.1 Rajayhdysjohto Blythe (UK) – Kvittdal (NO) (tunnetaan nimellä ”North Sea Link”) 1.10.2 Rajayhdysjohto Peterhead (UK) – Simadalen (NO) (tunnetaan nimellä ”NorthConnect”)
1.12	Sähkön varastointilaitosten hankeryhmä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 1.12.3 Paineilmavarasto – Middlewich (tunnetaan nimellä ”CARES”) 1.12.4 Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Cruachan II
1.14	Rajayhdysjohto välillä Revsing (DK) ja Bicker Fen (UK) (tunnetaan nimellä ”Viking Link”)
1.15	Rajayhdysjohto Antwerpenin alue (BE) – Kemsleyn lähistö (UK) (tunnetaan nimellä ”Nautilus”)
1.16	Rajayhdysjohto Alankomaat–Yhdistynyt kuningaskunta
1.17	Paineilmavarasto – Zuidwending (NL)
1.18	Pumppuvoimaan perustuvan sähkön offshore-varastointilaitos – Belgia (tunnetaan nimellä ”iLand”)
1.19	Yksi tai useampi Pohjanmeren keskus ja rajayhdysjohdot Pohjanmeren maihin (Tanska, Saksa, Alankomaat) (tunnetaan nimellä ”North Sea Wind Power Hub”)
1.20	Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen yhteenliittäjä (tunnetaan nimellä ”NeuConnect”)

2) Ensimmäinen käytävä – Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliittämät (”NSI West Electricity”)

Nro	Määritelmä
2.4	Yhteenliittäjä välillä Codrongianos (IT), Lucciana (Korsika, FR) ja Suvereto (IT) (tunnetaan nimellä ”SACOI 3”)
2.7	Rajayhdysjohto Aquitaine (FR) – Baskimaa (ES) (tunnetaan nimellä ”Biscay Gulf”)
2.9	Sisäinen siirtojohto Osterath–Philippsburg (DE) kapasiteetin lisäämiseksi länsirajoilla (tunnetaan nimellä ”Ultranet”)
2.10	Sisäinen siirtojohto välillä Brunsbüttel/Wilster ja Großgartach/Bergheimfeld-West (DE) kapasiteetin lisäämiseksi pohjois- ja etelärajoilla (tunnetaan nimellä ”Suedlink”)

▼ M6

Nro	Määritelmä
2.13	Hankeryhmä rajayhdysjohdot Irlanti – Yhdistynyt kuningaskunta, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 2.13.1 Rajayhdysjohto Woodland (IE) – Turleenan (UK) (tunnetaan nimellä ”North-South interconnector”) 2.13.2 Rajayhdysjohto Srananagh (IE) – Turleenan (UK) (tunnetaan nimellä ”RIDP1”)
2.14	Rajayhdysjohto Thusis/Sils (CH) – Verderio Inferiore (IT) (tunnetaan nimellä ”Greenconnector”)
2.16	Sisäisten siirtojohtojen hankeryhmä, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 2.16.1 Sisäinen siirtojohto Pedralva–Sobrado (PT), tunnettiin aiemmin nimellä Pedralva–Alfena (PT) 2.16.3 Sisäinen siirtojohto Vieira do Minho–Ribeira de Pena–Feira (PT), tunnettiin aiemmin nimellä Frades B–Ribeira de Pena–Feira (PT)
2.17	Portugali–Espanja-rajayhdysjohto väleillä Beariz – Fontefría (ES), Fontefría (ES) – Ponte de Lima (PT) (aiemmin Vila Fria / Viana do Castelo) ja Ponte de Lima – Vila Nova de Famalicão (PT) (aiemmin Vila do Conde) (PT), mukaan lukien sähköasemat Bearizissa (ES), Fontefriassa (ES) ja Ponte de Limassa (PT)
2.18	Pumppuvoimalaitoksen kapasiteetin lisääminen – Kaunertal, Tiroli (AT)
2.23	Sisäiset siirtojohdot Belgian pohjoisrajalla välillä Zandvliet–Lillo–Liefkenshoek (BE) ja välillä Liefkenshoek–Mercator, mukaan lukien sähköasema Lillossa (BE) (tunnetaan nimellä ”BRABO II + III”)
2.27	2.27.1 Rajayhdysjohto Aragón (ES) – Pyrénées-Atlantiques (FR) (tunnetaan nimellä ”Pyrenean crossing 2”) 2.27.2 Rajayhdysjohto Navarra (ES) – Landes (FR) (tunnetaan nimellä ”Pyrenean crossing 1”)
2.28	2.28.2 Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Navaleo (ES) 2.28.3 Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Girones & Raimats (ES) 2.28.4 Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Cúa (ES)
2.29	Vesivoimalaitos – Silvermines (IE)
2.30	Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Riedl (DE)

3) Ensisijainen käytävä – Keskisen Itä-Euroopan ja Etelä-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliitännät (”NSI East Electricity”)

Nro	Määritelmä
3.1	Hankeryhmä Itävalta–Saksa, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.1.1 Rajayhdysjohto St. Peter (AT) – Isar (DE) 3.1.2 Sisäinen siirtojohto St. Peter – Tauern (AT) 3.1.4 Sisäinen siirtojohto Westtirol–Zell-Ziller (AT)

▼ M6

Nro	Määritelmä
3.4	Rajayhdysjohto Wurlach (AT) – Somplago (IT)
3.7	Hankeryhmä Bulgaria–Kreikka välillä Maritsa East 1 – N. Santa ja tarvittavat sisäiset vahvistukset Bulgariassa, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.7.1 Rajayhdysjohto Maritsa East 1 (BG) – N. Santa (EL) 3.7.2 Sisäinen siirtojohto Maritsa East 1 – Plovdiv (BG) 3.7.3 Sisäinen siirtojohto Maritsa East 1 – Maritsa East 3 (BG) 3.7.4 Sisäinen siirtojohto Maritsa East 1 – Burgas (BG)
3.8	Hankeryhmä Bulgaria–Romania – kapasiteetin lisääminen (tunnetaan nimellä ”Black Sea Corridor”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.8.1 Sisäinen siirtojohto Dobrudja–Burgas (BG) 3.8.4 Sisäinen siirtojohto Cernavoda–Stalpu (RO) 3.8.5 Sisäinen siirtojohto Gutinas–Smardan (RO)
3.9	3.9.1 Rajayhdysjohto Žerjavenec (HR) / Hévíz (HU) – Cirkovce (SI)
3.10	Hankeryhmä Israel–Kypros–Kreikka (tunnetaan nimellä ”EU-ROASIA Interconnector”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.10.1 Rajayhdysjohto Hadera (IL) – Kofinou (CY) 3.10.2 Rajayhdysjohto Kofinou (CY) – Korakia, Kreetta (EL)
3.11	Sisäisten siirtojohtojen hankeryhmä Tšekissä, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.11.1 Sisäinen siirtojohto Vernerov – Vitkov (CZ) 3.11.2 Sisäinen siirtojohto Vitkov – Prestice (CZ) 3.11.3 Sisäinen siirtojohto Prestice – Kocin (CZ) 3.11.4 Sisäinen siirtojohto Kocin – Mirovka (CZ) 3.11.5 Sisäinen siirtojohto Mirovka – linja V413 (CZ)
3.12	Saksan sisäinen siirtojohto välillä Wolmirstedt–Isar sisäisen pohjois-eteläsuuntaisen siirtokapasiteetin lisäämiseksi (tunnetaan nimellä ”SuedOstLink”)
3.14	Sisäiset parannukset Puolassa (osa hankeryhmää, joka tunnetaan nimellä ”GerPol Power Bridge”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.14.2 Sisäinen siirtojohto Krajnik – Baczyna (PL) 3.14.3 Sisäinen siirtojohto Mikołowa – Świebodzice (PL) 3.14.4 Sisäinen siirtojohto Baczyna – Plewiska (PL)

▼ M6

Nro	Määritelmä
3.16	3.16.1 Unkari–Slovakia-rajayhdysjohto välillä Gabčíkovo (SK) – Gönyü (HU) – Veľký Ďur (SK)
3.17	Unkari–Slovakia-rajayhdysjohto välillä Sajóvanka (HU) – Rimavská Sobota (SK)
3.21	Rajayhdysjohto välillä Salgareda (IT) – Divača–Bericevon alue (SI)
3.22	Hankeryhmä Romania–Serbia (tunnetaan nimellä ”Mid Continental East Corridor”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.22.1 Rajayhdysjohto Resita (RO) – Pancevo (RS) 3.22.2. Sisäinen siirtojohto Portile de Fier – Resita (RO) 3.22.3 Sisäinen siirtojohto Resita – Timisoara/Sacalaz (RO) 3.22.4 Sisäinen siirtojohto Arad – Timisoara/Sacalaz (RO)
3.23	Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Yadenitsa (BG)
3.24	Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Amfilochia (EL)
3.27	Rajayhdysjohto Sisilia (IT) – Tunisia (TU) (tunnetaan nimellä ”ELMED”)

4) Ensisijainen käytävä – Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliittämisen suunnitelma sähkön osalta (”BEMIP Electricity”)

Nro	Määritelmä
4.2	Hankeryhmä Viro–Latvia välillä Kilingi-Nõmme–Riika (tunnetaan nimellä ”kolmas rajayhdysjohto”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 4.2.1 Rajayhdysjohto Kilingi-Nõmme (EE) – Riian CHP2-sähköasema (LV) 4.2.2 Sisäinen siirtojohto Harku–Sindi (EE) 4.2.3 Sisäinen siirtojohto Riika CHP 2 – Riika HPP (LV)
4.4	4.4.2 Sisäinen siirtojohto Ekhyddan–Nybro/Hemsjö (SE)
4.5	4.5.2 Sisäinen siirtojohto Stanisławów–Ostrołęka (PL)
4.6	Pumppuvoimaan perustuvan sähkön varastointi – Viro
4.7	Pumppuvoimalaitoksen kapasiteetin lisääminen – Kruonis (LT)

▼ M6

Nro	Määritelmä
4.8	Baltian maiden sähköjärjestelmän integroiminen ja synkronointi eurooppalaisten verkkojen kanssa, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 4.8.1 Rajayhdysjohto Tartto (EE) – Valmiera (LV) 4.8.2 Sisäinen siirtojohto Balti–Tartto (EE) 4.8.3 Rajayhdysjohto Tsirguliina (EE) – Valmiera (LV) 4.8.4 Sisäinen siirtojohto Viru–Tsirguliina (EE) 4.8.7 Sisäinen siirtojohto Paide–Sindi (EE) 4.8.8 Sisäinen siirtojohto Vilna–Neris (LT) 4.8.9 Baltian maiden järjestelmän synkronointiin Manner-Euroopan verkon kanssa liittyvät infrastruktuurinäkökohdat 4.8.10 Liettuan ja Puolan välinen yhteenliittäjä (tunnetaan nimellä ”Harmony Link”) 4.8.11 Alytusin sähköaseman parannukset (LT) 4.8.12 Jälleenrakennustyöt Koillis-Liettuassa (LT) 4.8.13 Uusi 330 kV:n sähköasema – Mūša (LT) 4.8.14 Sisäinen siirtojohto Bitenai–KHAE (LT) 4.8.15 Uusi 330 kV:n sähköasema – Darbėnai (LT) 4.8.16 Sisäinen siirtojohto Darbėnai–Bitenai (LT) 4.8.17 Sisäinen siirtojohto LE–Vilna (LT) 4.8.18 Sisäinen siirtojohto Dunowo – Żydowo Kierzkowo (PL) 4.8.19 Sisäinen siirtojohto Piła Krzewina – Żydowo Kierzkowo (PL) 4.8.20 Sisäinen siirtojohto Krajnik–Morzyczyn (PL) 4.8.21 Sisäinen siirtojohto Morzyczyn–Dunowo–Ślupsk–Żarnowiec (PL) 4.8.22 Sisäinen siirtojohto Żarnowiec – Gdańsk/Gdańsk Przyjaźń – Gdańsk Błonia (PL) 4.8.23 Synkronikompensaattorit inertian, jännitevakavuuden, taajuusvakavuuden ja oikosulkutehon hallintaan Liettuassa, Latviassa ja Virossa
4.10	Hankeryhmä Suomi–Ruotsi (tunnetaan nimellä ”kolmas rajayhdysjohto Suomi–Ruotsi”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 4.10.1 Rajayhdysjohto Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin välillä 4.10.2 Sisäinen siirtojohto Keminmaa–Pyhänselkä (FI)

5) Ensisijainen käytävä – Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasu-yhteydet (”NSI West Gas”)

Nro	Määritelmä
5.3	Shannonin LNG-terminaali ja putkijohto (IE)
5.19	Maltan yhteys Euroopan kaasuverkkoon – kaasuputki Italiaan Gelassa

▼ **M6**

Nro	Määritelmä
5.21	Mukauttaminen pienlämpöarvoisesta suurlämpöarvoiseen kaasuun Ranskassa ja Belgiassa

6) Ensijainen käytävä – Keskisen Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasuyhteydet ("NSI East Gas")

Nro	Määritelmä
6.2	Yhteenliittäminen Puolan, Slovakian ja Unkarin välillä ja siihen liittyvät sisäiset parannukset, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 6.2.1 Puolan ja Slovakian välinen yhteenliittäminen 6.2.2 Pohjoisen ja etelän välinen kaasukäytävä Itä-Puolassa ja 6.2.13 Slovakian ja Unkarin välisen rajayhdysputken kehittäminen ja siirtokapasiteetin lisääminen
6.5	Hankeryhmä – Krkin LNG-terminaali ja putkijohdot/siirtoputket Unkariin ja maan ulkopuolelle, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 6.5.1 Krkin (HR) LNG-terminaalin kehittäminen 2,6 mrd. kuutiometriin/vuosi – Vaihe I ja putkijohto Omišalj–Zlobin (HR) 6.5.5 "Kompressoriasema 1" Kroatian kaasunsiirtoverkossa
6.8	Hankeryhmä – Infrastruktuurin kehittäminen ja parantaminen kaasukaupan keskukselle Balkanilla (Balkan Gas Hub), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 6.8.1 Kreikan ja Bulgarian välinen yhteenliittäminen (tunnetaan nimellä "IGB") välillä Komotini (EL) – Stara Zagora (BG) ja kompressoriasema Kipissä (EL) 6.8.2 Bulgarian siirtoverkon kunnostaminen, uudenaikaistaminen ja laajentaminen 6.8.3 Bulgarian ja Serbian välinen yhteenliittäminen (tunnetaan nimellä "IBS") (6.10 kolmannessa yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa)
6.9	6.9.1 LNG-terminaali Pohjois-Kreikassa
6.20	Hankeryhmä varastointikapasiteetin lisäämiseksi Kaakkois-Euroopassa, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 6.20.2 Chirenin maanalaisen kaasunvarastointilaitoksen laajentaminen (BG) 6.20.3 Etelä-Kavalan maanalainen kaasunvarastointilaitos ja mittaus- ja säätöasema (EL) ja yksi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 6.20.4 Depomuresin varasto Romaniassa 6.20.6 Sarmaselin maanalainen kaasunvarastointilaitos Romaniassa

▼ M6

Nro	Määritelmä
6.23	Yhteenliittäjä Unkari–Slovenia–Italia (Nagykanizsa (HU) – Tornyiszentmiklós (HU) – Lendava (SI) – Kidričevo (SI) – Ajdovščina (SI) – Šempeter (SI) – Gorizia (IT))
6.24	Hankeryhmä kapasiteetin lisäämiseksi vaiheittain kaksisuuntaisella (Bulgaria)–Romania–Unkari–(Itävalta)-siirtokäytävällä (tunnetaan nimellä ”ROHUAT/BRUA”) Romania–Unkari-liitännässä ensimmäisessä vaiheessa 1,75 miljardiin kuutiometriin ja toisessa vaiheessa 4,4 miljardiin kuutiometriin vuodessa ja mukaan lukien uudet resurssit Mustaltamereltä toisessa vaiheessa: 6.24.1 ROHU(AT)/BRUA – 1. vaihe mukaan lukien — siirtokapasiteetin kehittäminen Romaniassa Podișorista Recasiin, mukaan lukien uusi kaasuputki, mitausasema ja kolme uutta kompressoriasemaa Podișorissa, Bibestissa ja Jupassa 6.24.4 ROHU(AT)/BRUA – 2. vaihe mukaan lukien: — Városföldin kompressoriasema (HU) — siirtokapasiteetin laajentaminen Romaniassa Recasista Horiaan Unkariin päin 4,4 miljardiin kuutiometriin/vuosi ja Podisorin, Bibestin and Jupán kompressoriasemien laajentaminen — Mustanmeren rannikko – Podișorin (RO) putkijohto Mustanmeren kaasun siirtoa varten — Romania–Unkari-vastakkaisvirtaus: Unkarin osuus, 2. vaihe, Csanádpalotan kompressoriasema (HU)
6.26	6.26.1 Hankeryhmä Kroatia–Slovenia–Itävalta Rogatecissa, mukaan lukien — Kroatia–Slovenia-yhteenliittäjä (Lučko–Zabok–Rogatec) — Kidričevon kompressoriasema, parannusten 2. vaihe (SI) — Kompressoriasemat 2 ja 3 Kroatian kaasunsiirtoverkossa — GCA 2015/08: otto/syöttö Murfeld (AT) — Murfeld/Ceršak-yhteenliitännän parannukset (AT/SI) — Rogatecin yhteenliitännän parannukset
6.27	LNG Gdansk (PL)

7) Ensisijainen käytävä – Eteläinen kaasukäytävä (”SGC”)

Nro	Määritelmä
7.1	Yhteistä etua koskeva hanke – Hankeryhmä, joka koostuu integroiduista, erillisistä ja laajennettavissa olevista siirtoinfrastruktuureista ja niihin liittyvistä laitteistoista, joilla siirretään vuosittain vähintään 10 miljardia kuutiometriä kaasua Kaspianmeren uusista lähteistä Azerbaidžanin, Georgian ja Turkin halki EU:n markkinoille Kreikan ja Italian kautta, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 7.1.1 Kaasuputki Turkmenistanista ja Azerbaidžanista Georgian ja Turkin kautta EU:hun (tunnetaan seuraavien hankkeiden yhdistelmänä: ”Trans-Caspian Gas Pipeline” (TCP) ja ”South-Caucasus Pipeline FutureExpansion” (SCPFEX))

▼ M6

Nro	Määritelmä
	7.1.3 Kaasuputki Kreikasta Albanian ja Adrianmeren kautta Italiaan (tunnetaan nimellä ”Trans-Adriatic Pipeline” (TAP)), mukaan lukien mittaus- ja säätöasema ja kompressoriasema Nea Messimvriassa, sekä TAP-yhteenliitäntä
7.3	Yhteistä etua koskeva hanke – Infrastruktuurihankeryhmä uusille kaasutoimituksille itäisen Välimeren kaasuesiintymiltä, mukaan lukien 7.3.1 Kaasuputki itäisen Välimeren kaasuesiintymiltä Kreetan kautta Manner-Kreikkaan (tunnetaan nimellä ”EastMed Pipeline”), mukaan lukien mittaus- ja säätöasema Megalopolissa, ja seuraavat siitä johtuvat yhteistä etua koskevat hankkeet: 7.3.3 Offshore-kaasuputki Kreikasta Italiaan (tunnetaan nimellä ”Poseidon Pipeline”) 7.3.4 Sisäisen siirtokapasiteetin parantaminen Italiassa, mukaan lukien pohjois-eteläsuuntaisen sisäisen siirtokapasiteetin vahvistaminen (tunnetaan nimellä ”Adriatica Line”) ja sisäisen siirtokapasiteetin vahvistaminen Apulian alueella [Matagiola–Massafra-putkijohto]
7.5	Kaasuinfrastruktuurin kehittäminen Kyproksella (tunnetaan nimellä ”Cyprus Gas2EU”)

8) Ensisijainen käytävä – Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliittämistä suunnitelma kaasun osalta (”BEMIP Gas”)

Nro	Määritelmä
8.2	Hankeryhmä, joka koskee itäisen Itämeren alueen infrastruktuurin parantamista, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 8.2.1 Latvian ja Liettuan välisen yhteenliittämisen parantaminen 8.2.4 Inčukalnsin maanalaisen kaasunvarastointilaitoksen parantaminen (LV)
8.3	Infrastruktuurihankeryhmä, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 8.3.1 Yhteenliittämisen Nybro–Puola/Tanska parantaminen 8.3.2 Puolan ja Tanskan välinen yhteenliittämistä (tunnetaan nimellä ”Baltic Pipe”)
8.5	Puolan ja Liettuan välinen yhteenliittämistä (tunnetaan nimellä ”GIPL”)

9) Ensisijainen käytävä – Keskisen Itä-Euroopan öljyntoimitusyhteydet (”OSC”)

Nro	Määritelmä
9.1	Adamowo–Brody-putkijohto: putkijohto, joka yhdistää JSC Ukrainsnaftan käsittelylaitoksen Brodyssa (Ukraina) Adamowon varastointilaitokseen (Puola)

▼ M6

Nro	Määritelmä
9.2	Bratislava–Schwechat-putkijohto: putkijohto, joka yhdistää Schwechatin (Itävalta) ja Bratislavan (Slovakia)
9.4	Litvinov (Tšekki) – Spergau (Saksa) -putkijohto: Družba-raa-kaöljyputken laajentaminen TRM Spergaun jalostamoon
9.5	Hankeryhmä – Pommerin putkijohto (Puola), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 9.5.1. Öljyterminaalin rakentaminen Gdańskiin (vaihe II) 9.5.2. Pommerin putkijohdon laajentaminen: putkijohdon rinnakkaisputki
9.6	TAL Plus: TAL-putkijohdon kapasiteetin lisääminen välillä Trieste (Italia) – Ingolstadt (Saksa)

10) Ensisijainen aihealue – Älykkäiden verkkojen käyttöönotto

Nro	Määritelmä
10.3	SINCRO.GRID (Slovenia, Kroatia) – Synergisten, kypsien teknologiapohjaisten ratkaisujen innovatiivinen integroiminen Slovenian ja Kroatian sähköjärjestelmien toimintavarmuuden lisäämiseksi samanaikaisesti
10.4	ACON (Tšekki, Slovakia) – ACON-hankkeen (Again CONnected Networks) päätavoitteena on edistää Tšekin ja Slovakian sähkömarkkinoiden integraatiota
10.6	Smart Border Initiative (Ranska, Saksa) – Smart Border Initiative (Älykkäät rajat -aloite) toimii kytköksenä Ranskan ja Saksan suunnitteleuille toimintalinjoille, joilla tuetaan niiden kaupunkien ja alueiden energiakäännestrategioissa ja Euroopan markkinaintegraatiossa
10.7	Danube InGrid (Unkari, Slovakia) – hankkeella parannetaan sähköverkon hallinnan koordinoitua rajojen yli erityisesti älyllistämällä tiedon keräämistä ja vaihtoa
10.8	Data Bridge (Viro, Latvia, Liettua, Tanska, Suomi, Ranska) – hankkeen tavoitteena on rakentaa yhteinen eurooppalainen datasilta-alusta, joka mahdollistaa eri tietotyyppien (älymittaus-tietojen, verkon operatiivisten tietojen, markkinatietojen) integroinnin, jotta voidaan kehittää skaalautuvia ja toisinnettavia ratkaisuja käytettäväksi EU:ssa
10.9	Rajatylyttävä joustavuus (Viro, Suomi) – hankkeen tavoitteena on tukea uusiutuvien energialähteiden integroimista energiajärjestelmään ja parantaa toimitusvarmuutta tarjoamalla Virolle, Suomelle ja Ahvenanmaalle hajautetun tuotannon mahdollistamia joustopalveluja rajojen yli

▼ **M6****11) Ensijainen aihealue – Sähkönsiirron valtaväylät**

Yhteistä etua koskevat hankkeet, joilla on kaksoisstatus sähkönsiirron valtaväylänä

Nro	Määritelmä
Ensijainen käytävä – Pohjoisten merialueiden offshore-verkko ("NSOG")	
1.3	Hankeryhmä Tanska–Saksa, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 1.3.1 Rajayhdysjohto Endrup (DK) – Klixbüll (DE)
1.6	Ranska–Irlanti-rajayhdysjohto välillä La Martyre (FR) – Great Island tai Knockraha (IE) (tunnetaan nimellä "Celtic Interconnector")
1.7	Hankeryhmä Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliset rajayhdysjohdot, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 1.7.1 Rajayhdysjohto Cotentin (FR) – Exeterin lähistö (UK) (tunnetaan nimellä "FAB") 1.7.3 Rajayhdysjohto Coquelles (FR) – Folkestone (UK) (tunnetaan nimellä "ElecLink") 1.7.5 Rajayhdysjohto Dunkerquen lähistö (FR) – Kingsnorthin lähistö (UK) (tunnetaan nimellä "Gridlink")
1.8	Hankeryhmä Saksa – Norja (tunnetaan nimellä "NordLink") 1.8.1 Rajayhdysjohto Wilster (DE) – Tonstad (NO)
1.10	Hankeryhmä Yhdistynyt kuningaskunta–Norja -rajayhdysjohdot, mukaan lukien yksi tai useampi seuraavista yhteistä etua koskevista hankkeista: 1.10.1 Rajayhdysjohto Blythe (UK) – Kvittdal (NO) (tunnetaan nimellä "North Sea Link") 1.10.2 Rajayhdysjohto Peterhead (UK) – Simadalen (NO) (tunnetaan nimellä "NorthConnect")
1.14	Rajayhdysjohto välillä Revsing (DK) ja Bicker Fen (UK) (tunnetaan nimellä "Viking Link")
1.15	Rajayhdysjohto Antwerpenin alue (BE) – Kemsleyn lähistö (UK) (tunnetaan nimellä "Nautilus")
1.16	Rajayhdysjohto Alankomaat–Yhdistynyt kuningaskunta
1.19	Yksi tai useampi Pohjanmeren keskus ja rajayhdysjohdot Pohjanmeren maihin (Tanska, Saksa, Alankomaat) (tunnetaan nimellä "North Sea Wind Power Hub")
1.20	Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen yhteenliittäjä (tunnetaan nimellä "NeuConnect")
Ensijainen käytävä – Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliittäjät ("NSI West Electricity")	
2.7	Rajayhdysjohto Aquitaine (FR) – Baskimaa (ES) (tunnetaan nimellä "Biscay Gulf")

▼ M6

Nro	Määritelmä
2.9	Sisäinen siirtojohto Osterath–Philippsburg (DE) kapasiteetin lisäämiseksi länsirajoilla (tunnetaan nimellä ”Ultraneet”)
2.10	Sisäinen siirtojohto välillä Brunsbüttel/Wilster ja Großgartach/Bergrheinfeld-West (DE) kapasiteetin lisäämiseksi pohjois- ja etelärajoilla (tunnetaan nimellä ”Suedlink”)
2.13	Hankeryhmä rajayhdysjohdot Irlanti – Yhdistynyt kuningaskunta, mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 2.13.1 Rajayhdysjohto Woodland (IE) – Turleenan (UK) 2.13.2 Rajayhdysjohto Srananagh (IE) – Turleenan (UK)

Ensisijainen käytävä – Keskisen Itä-Euroopan ja Etelä-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliittännät (”NSI East Electricity”)

3.10	Hankeryhmä Israel–Kypros–Kreikka (tunnetaan nimellä ”EU-ROASIA Interconnector”), mukaan lukien seuraavat yhteistä etua koskevat hankkeet: 3.10.1 Rajayhdysjohto Hadera (IL) – Kofinou (CY) 3.10.2 Rajayhdysjohto Kofinou (CY) – Korakia, Kreetta (EL)
3.12	Saksan sisäinen siirtojohto välillä Wolmirstedt–Isar sisäisen pohjois-eteläsuuntaisen siirtokapasiteetin lisäämiseksi (tunnetaan nimellä ”SuedOstLink”)

12) Rajatylittävä hiilidioksidiverkko

Nro	Määritelmä
12.2	CO ₂ -Sapling on siirtoinfrastruktuurikomponentti täyden ketjun CCS-hankkeessa Acorn (Yhdistynyt kuningaskunta, myöhemmissä vaiheissa Alankomaat, Norja)
12.3	CO ₂ TransPorts -hankkeen tavoitteena on perustaa infrastruktuuri, joka helpottaa hiilidioksidin laajamittaista talteenottoa, siirtoa ja varastointia Rotterdamin, Antwerpenin ja North Sea Portin satamista
12.4	Northern lights on useiden eurooppalaisten talteenottoaloitteiden (Yhdistynyt kuningaskunta, Irlanti, Belgia, Alankomaat, Ranska, Ruotsi) välinen rajatylittävä kaupallinen hiilidioksidinsiirtohanke, johon liittyy talteenotetun hiilidioksidin kuljetus meriteitse Norjan mannerjalustalla sijaitsevaan varastointipaikkaan
12.5	Athos-hankkeen tavoitteena on luoda infrastruktuuri hiilidioksidin kuljettamiseksi teollisuusalueilta Alankomaissa, ja koska ideana on kehittää avoin rajat ylittävä ja yhteentoimiva suurivolyyminen siirtorakenne, se on avoin hiilidioksidin vastaanottamiselle myös muualta, esimerkiksi Irlannista ja Saksasta

▼ **M6**

Nro	Määritelmä
12.6	Ervia Cork -hankkeen tavoitteena on hyödyntää nykyisiä maa-kaasuputkistoja maalla ja merellä ja rakentaa uusi siirtoputki talteenotetun hiilidioksidin siirtämiseksi raskaan teollisuuden CCUS-toiminnoista (hiilidioksidin erotus, käyttö ja varastointi) ja kaasukombivoimalaitoksista varastointipaikkaan

C. ”HANKKEET, JOITA EI ENÄÄ KATSOTA YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIKSI HANKKEIKSI” JA ”HANKKEET, JOTKA OVAT NYT EROTTAMATON OSA MUITA TOISEN JA/TAI KOLMANNEN LUETTELOON YHTEISTÄ ETUA KOSKEVIA HANKKEITA”

1) Ensisijainen käytävä – Pohjoisten merialueiden offshore-verkko (”NSOG”)

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)
1.1.1
1.1.2
1.1.3
1.2
1.3.2
1.4
1.5
1.7.4
1.8.2
1.9.2
1.9.3
1.9.4
1.9.5
1.9.6
1.11.1
1.11.2
1.11.3
1.11.4
1.12.1
1.12.2
1.12.5

▼ **M6**2) **Ensisijainen käytävä – Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähkö-yhteenliitännät ("NSI West Electricity")**

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)
2.2.1
2.2.2
2.2.3
2.2.4
2.3.1
2.3.2
2.5.1
2.5.2
2.6
2.8
2.11.1
2.11.2
2.11.3
2.12
2.15.1
2.15.2
2.15.3
2.15.4
2.16.2
2.19
2.20
2.21
2.22
2.24
2.25.1
2.25.2
2.26
2.28.1

▼ **M6**

Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita

Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
2.1	3.1.4

3) Ensisijainen käytävä – Keskisen Itä-Euroopan ja Etelä-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset sähköyhteenliittännät ("NSI East Electricity")

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)
3.1.3
3.2.1
3.2.2
3.2.3
3.3
3.5.1
3.5.2
3.6.1
3.6.2
3.8.2
3.8.3
3.8.6
3.9.2
3.9.3
3.9.4
3.10.3
3.13
3.14.1
3.15.1
3.15.2
3.16.2
3.16.3
3.18.1
3.18.2
3.19.2
3.19.3
3.20.1
3.20.2
3.22.5
3.25
3.26

▼ **M6**

Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita

Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
3.19.1	3.22.5

4) Ensisijainen käytävä – Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliittämäsuunnitelma sähkön osalta ("BEMIP Electricity")

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)

4.1
4.4.1
4.5.1
4.5.3
4.5.4
4.5.5
4.8.5
4.8.6

Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita

Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
4.3	4.8.9
4.9	4.8.9

5) Ensisijainen käytävä – Länsi-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasu-yhteydet ("NSI West Gas")

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)

5.1.1
5.1.2
5.1.3
5.2
5.4.1
5.4.2
5.5.1
5.5.2

▼ **M6**

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)	
5.6	
5.7.1	
5.7.2	
5.9	
5.10	
5.11	
5.12	
5.13	
5.14	
5.15.1	
5.15.2	
5.15.3	
5.15.4	
5.15.5	
5.16	
5.17.1	
5.17.2	
5.18	
5.20	
Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita	
Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
5.8.1	5.5.2
5.8.2	5.5.2

6) **Ensisijainen käytävä – Kesken Itä-Euroopan ja Kaakkois-Euroopan pohjois-eteläsuuntaiset kaasuyhteydet ("NSI East Gas")**

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)	
6.2.10	
6.2.11	
6.2.12	
6.2.14	

▼ **M6**

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)
6.3
6.4
6.5.3
6.5.4
6.5.6
6.7
6.8.3
6.9.2
6.9.3
6.11
6.12
6.16
6.17
6.19
6.20.1
6.20.5
6.21
6.22.1
6.22.2
6.24.1
Poistettu: Romania–Unkari-vastakkaisvirtaus: Unkarin osuus, 1. vaihe, Csanád-palotan kompressoriasema
Poistettu: kompressoriasema GCA Mosonmagyaróvár (kehittäminen Itävallan puolella)
6.24.4
Poistettu: Ercsi–Százhalombatta-putkijohto (HU)
Poistettu: Romania–Unkari-vastakkaisvirtaus: Unkarin osuus, 1. vaihe, Csanád-palotan kompressoriasema
6.24.10
6.25.1
6.25.2
6.25.4

▼ **M6**

Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita

Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
6.1.1	6.2.10
6.1.2	6.2.11
6.1.3	6.2.11
6.1.4	6.2.11
6.1.5	6.2.11
6.1.6	6.2.11
6.1.7	6.2.11
6.1.8	6.2.2
6.1.9	6.2.11
6.1.10	6.2.2
6.1.11	6.2.2
6.1.12	6.2.12
6.2.3	6.2.2
6.2.4	6.2.2
6.2.5	6.2.2
6.2.6	6.2.2
6.2.7	6.2.2
6.2.8	6.2.2
6.2.9	6.2.2
6.5.2	6.5.6
6.6	6.26.1
6.8.4	6.25.4
6.13.1	6.24.4
6.13.2	6.24.4
6.13.3	6.24.4
6.14	6.24.1
6.15.1	6.24.10
6.15.2	6.24.10

▼ **M6**

Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita

Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
6.18	7.3.4
6.24.2	6.24.1
6.24.3	6.24.1
6.24.5	6.24.4
6.24.6	6.24.4
6.24.7	6.24.4
6.24.8	6.24.4
6.24.9	6.24.4
6.25.3	6.24.10
6.26.2	6.26.1
6.26.3	6.26.1
6.26.4	6.26.1
6.26.5	6.26.1
6.26.6	6.26.1

7) Ensisijainen käytävä – Eteläinen kaasukäytävä ("SGC")

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)

7.1.1
Poistettu: Trans Anatolia -putkijohto
7.1.2
7.1.5
7.1.7
7.2.1
7.2.2
7.2.3
7.4.1
7.4.2

▼ **M6**

Hankkeet, jotka ovat nyt erottamaton osa muita toisen ja/tai kolmannen luettelon yhteistä etua koskevia hankkeita

Hankkeen alkuperäinen nro	Sen hankkeen nro, josta hanke muodostaa nyt osan
7.1.6	7.1.3
7.1.4	7.3.3
7.3.2	7.5

8) Ensisijainen käytävä – Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliittämäsuunnitelma kaasun osalta ("BEMIP Gas")

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)

8.1.1
8.1.2.1
8.1.2.2
8.1.2.3
8.1.2.4
8.2.2
8.2.3
8.4
8.6
8.7
8.8

9) Ensisijainen käytävä – Keskisen Itä-Euroopan öljyntoimitusyhteydet ("OSC")

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)

9.3

10) Ensisijainen aihealue – Älykkäiden verkkojen käyttöönotto

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)

10.1
10.2
10.5

▼ M6**11) Ensisijainen aihealue – Sähkönsiirron valtaväylät**

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)
1.5
1.7.4
2.2
2.4
2.5.1
3.1.3
4.1

12) Ensisijainen aihealue – Rajatylittävä hiilidioksidiverkko

Hankkeet, joita ei enää katsota yhteistä etua koskeviksi hankkeiksi (nrot)
12.1

▼B**Euroopan komission lausuma yhteistä etua koskevien hankkeiden kelpoisuudesta saada EU:n rahoitustukea Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien yhteydessä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 347/2013 ⁽¹⁾ V luku)**

Komissio korostaa pitävänsä tärkeänä, että EU:sta ja kansallisista lähteistä saatua tukea laajennetaan käsittämään töihin annettavat avustukset, jotta yleistä etua koskevien hankkeiden täytäntöönpanolla voitaisiin lisätä energian toimituslähteen, reittien ja toimittajien monipuolistamista. Komissio pidättää oikeuden esittää tämänsuuntaisia ehdotuksia, jotka perustuvat yleistä etua koskevien hankkeiden täytäntöönpanon seurannasta saatuihin kokemuksiin Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoja koskevan asetuksen 17 artiklassa tarkoitetun kertomuksen yhteydessä.

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 39.